

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie zonnepark Norgervaart

Ruimtelijke onderbouwing

Realisatie zonnepark Norgervaart

Mei 2018

Opdrachtgever

LC Energy
Bronland 12
6708 WH Wageningen
T 085-0499604
E marius@LCenergy.nl
W www.lcenergy.nl

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
Postbus 53
7470 AB GOOR
T 0547 26 35 15
F 0547 26 33 15
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

INHOUD

1	INLEIDING	6
1.1	Aanleiding	6
1.2	Ligging en begrenzing plangebied	7
1.3	Huidig planologisch regime	7
1.4	Leeswijzer	8
2	PLANBESCHRIJVING	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Beschrijving huidige situatie plangebied	9
2.3	Het zonnepark	11
3	BELEIDSKADERS	19
3.1	Inleiding	19
3.2	Rijksbeleid	19
3.3	Provinciaal beleid	23
3.4	Gemeentelijk beleid	33
3.5	Conclusie	36
4	WAARDENTOETS	37
4.1	Inleiding	37
4.2	Natuurwaarden	37
4.3	Archeologische waarde	39
4.4	Cultuurhistorie	40
4.5	Water	41
4.7	Conclusie	44
5	MILIEUASPECTEN	45
5.1	Inleiding	45
5.2	Bodem	45
5.3	Geluid	46
5.4	Luchtkwaliteit	47
5.5	Externe veiligheid	47
5.6	Bedrijven en milieuzonering	49
5.7	Verkeer en parkeren	49
5.8	Vormvrije m.e.r.-beoordeling	50
5.9	Leidingen	50
5.10	Lichtreflectie	51
5.11	Electromagnetische straling	51
5.12	Conclusie	51
6	UITVOERBAARHEID	52
6.1	Inleiding	52
6.2	Ruimtelijke uitvoerbaarheid	52

6.3	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	52
6.4	Economische uitvoerbaarheid	53
6.5	Conclusie	53

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De overheid geeft beleidsruimte

De Nederlandse overheid heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. In het Energieakkoord is afgesproken dat het aandeel hernieuwbare energieopwekking in 2020 14% moet zijn, en in 2023 16%. De provincie Drenthe heeft uitgesproken in 2050 een energieneutraal Drenthe te willen bereiken. Hiervoor wil de provincie inzetten op de besparing van energie, daarnaast biedt de provincie ruimte voor de ontwikkeling van zonneakkers. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van 25 tot 30 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft. De gemeente Midden Drenthe wil ook ruimte bieden voor duurzaamheidsoplossingen en wil dit streven samen met haar burgers en bedrijven bereiken.

Een grondeigenaar heeft het plan opgevat om een zonnepark (voor een termijn van 30 jaar) te realiseren ter grootte van circa 30 hectare. Voor de ontwikkeling en realisatie van het zonnepark is de grondeigenaar de samenwerking aangegaan met LC Energy. LC Energy is een dochteronderneming van Low Carbon, een Britse investeringsmaatschappij gespecialiseerd in duurzame energie projecten. LC Energy is hierbij ook een samenwerking aangegaan met QING, een ervaren adviesbureau in duurzame energie. LC Energy en haar partners hebben al meer dan 400 MW aan duurzame energie projecten ontwikkeld, gefinancierd en gerealiseerd in binnen- en buitenland.

Voor de realisatie van het zonnepark wordt een omgevingsvergunning aangevraagd, in afwijking van de bestemmingsplan (op grond van artikel 2.12, eerste lid, sub a, onder 3° Wabo). Deze voorliggende ruimtelijke onderbouwing is onderdeel van de vergunningsaanvraag. Hierin komen alle relevante aspecten vanuit de ruimtelijke ordening voor dit project aan de orde en deze ruimtelijke onderbouwing toont aan dat de ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt in het landelijk gebied, ten westen van Assen. Het plangebied hoort bij buurtschap Norgervaart, vlakbij het gelijknamige water en de N-weg (N373). Het plangebied behoort tot de gemeente Midden-Drenthe.

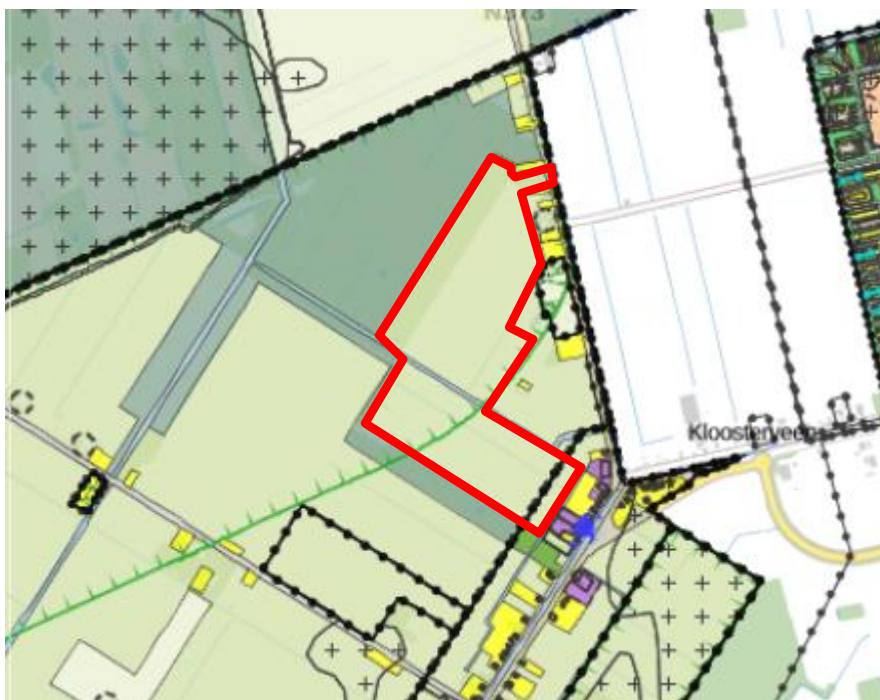
Figuur 1: Ligging en begrenzing plangebied (bron: www.google.nl/maps)

Het plangebied is enigszins driehoekig van vorm en raakt nergens aan de openbare weg en fietspaden. De achterkanten van de woningen aan de Kanaalweg en de Norgervaart grenzen wel direct aan het plangebied. Aan de noordwestkant van het plangebied ligt een nieuw stuk bos dat aansluit op natuureservaat Fochteloërveen. De zuidwestkant is begrensd door een bosje dat vanaf de Kanaalweg naar achteren het land in strekt. Tussen beide bossen ligt een houtsingel.

1.3 Huidig planologisch regime

Het plangebied valt grotendeels binnen het regime van bestemmingsplan “Buitengebied Midden-Drenthe (geconsolideerd 2014)”. Aan de zuidoostzijde valt het plangebied voor een relatief beperkt deel binnen het bestemmingsplan ‘Drentsche Hoofdvaart’ (vastgesteld op 27 juni 2013). In het plangebied gelden de enkelbestemmingen ‘Agrarisch met waarden - 1’ en ‘Water’ en gedeeltelijk

geldt de gebiedsaanduiding 'milieuzone – hydrologische beïnvloeding'. De realisatie van een zonnepark past niet binnen het huidige planologische regime.

Figuur 2: Weergave plangebied op www.ruimtelijkeplannen.nl

1.4 Leeswijzer

De ruimtelijke onderbouwing is opgebouwd uit 6 hoofdstukken. In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op het voorgenomen plan. In hoofdstuk 3 komt het beleidskader aan bod. In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van het van toepassing zijnde rijksbeleid, provinciaal beleid en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt daarbij getoetst aan dit beleid. Hoofdstuk 4 bevat een waardentoets. Hieruit blijkt welke waarden er in het plangebied aanwezig zijn en of deze worden aangetast door de ontwikkeling. In hoofdstuk 5 komen de relevante milieuaspecten aan bod. In hoofdstuk 6 wordt tot slot ingegaan op de ruimtelijke, maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid.

2

PLANBESCHRIJVING

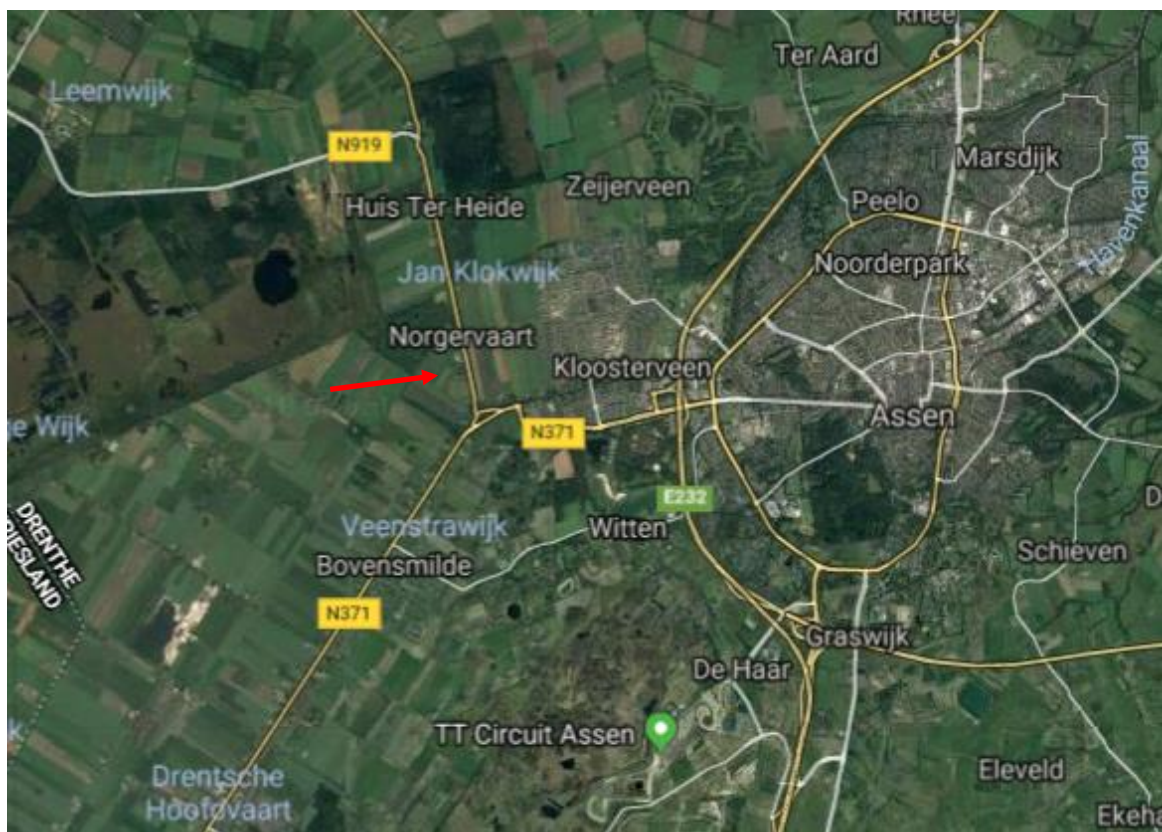
2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige situatie weergegeven en wordt de voorgenomen ontwikkeling beschreven.

2.2 Beschrijving huidige situatie plangebied

2.2.1 Ligging plangebied in de omgeving

Het plangebied ligt ten noorden van Bovensmilde, aan de noordrand van gemeente Midden-Drenthe en ten zuiden van de Norgervaart (zie figuur 3). Het ligt in een hoek van twee kruisende ontginningsassen/ wegen. Het plangebied grenst aan de achterzijde van twee bebouwingslinten en er ligt een klein woonerf dicht tegen de plangrens aan (zie figuur 1).

Figuur 3: Ligging van het plangebied (bron: www.google.nl/maps)

2.2.2 Huidig landschap

Het plangebied is gelegen in het landelijk gebied, ten westen van Assen, en behoort tot het buurtschap Norgervaart. De noord- en westzijde van het plangebied wordt begrensd door jong bos, evenals de zuidzijde. De oostzijde door de provinciale weg de N373. Het plangebied kent in de huidige situatie een landbouwkundig gebruik. Het grondgebruik bestaat uit akkerbouw. Bebouwing ontbreekt in het plangebied zelf, maar is wel aanwezig aan de oostelijke rand (langs de N373). Het noordelijk gelegen deel van het plangebied kent een zuidwest- noordoostelijk gelegen ontginningspatroon, met tussen de verschillende kavels diverse permanent waterhoudend elementen. Het zuidelijk gelegen deel kent een zuidoost- noordwest georiënteerde ontginning. Tussen het noordelijk en zuidelijk deel is een A-watergang aanwezig, met een minimale breedte van circa 5 meter. Verlichting concentreert zich langs de randen van het plangebied.

Figuur 4: Impressie plangebied tijdens veldbezoek 07-02-2018

2.3 Het zonnepark

In deze paragraaf wordt het plan voor het zonnepark uiteengezet. Ten behoeve van het plan is ook een inrichtingsplan opgesteld. Deze is separaat bijgevoegd.

2.3.1 Initiatief voor een zonnepark

Het realiseren van zonneparken is noodzakelijk om de overheidsdoelstellingen te behalen. Het alleen toestaan van zonnepanelen op daken is niet voldoende. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn. Ook zijn er nog vele ogenschijnlijk geschikte daken die uiteindelijk toch niet geschikt blijken te zijn. Dit zijn bijvoorbeeld esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructie technische bezwaren, te klein dakoppervlak en hinderlijke schaduw.

Mede door de bovenstaande redenen heeft LC Energy samen met de grondeigenaar het initiatief genomen om in de gemeente Midden-Drenthe een zonnepark te realiseren. In dit zonnepark wordt duurzame elektriciteit opgewekt, waarmee wordt bijgedragen aan het behalen van de overheidsdoelstellingen op het gebied van klimaat.

Een zonnepark van een vergelijkbare omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Midden-Drenthe. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig, of is de betreffende grond bestemd voor andere functies die niet te combineren zijn met een zonnepark. Het voorliggende plangebied ligt nabij stedelijk gebied, past binnen de landschappelijke context en het is essentieel dat hier aangesloten kan worden op het elektriciteitsnet binnen een acceptabele afstand. Er heeft ook een uitgebreid selectieproces plaatsgevonden, om tot dit plangebied te komen. Dit selectieproces is weergegeven in het separaat bijgevoegde document 'Selectieproces Zonneparken Midden-Drenthe'.

2.3.2 Technische gegevens zonnepark

Het oppervlak

Het plangebied voor de ontwikkeling van het zonnepark is circa 30 hectare groot. Hiervan wordt netto circa 28,7 hectare gevuld met zonnepanelen, inclusief tussenpaden. Het overige terrein bestaat uit beheerspaden, houtwallen en natuurzones. Daarnaast wordt er ruimte gereserveerd voor de transformatorstations. De ruimte tussen de rijafstanden van de panelen worden gereserveerd voor de optimalisatie van de biodiversiteit.

Het vermogen

In totaal wordt het zonnepark netto ongeveer 28,7 hectare groot. Het zonnepark zal op jaarbasis 30.82 MWh aan stroom produceren. Dit betekent 29.280.000 kWh/jaar wat gelijk staat aan het verbruik van ruim 8.350 gemiddelde Nederlandse huishoudens.

Het zonnepark levert een forse bijdrage aan de gemeentelijke doelstellingen

De gemeente Midden-Drenthe heeft zichzelf het doel gesteld om in 2050 energieneutraal te zijn. Een enorme opgave waarvoor alle kansen moeten worden aangegrepen.

In de voorgaande paragrafen is al berekend dat het park energie levert voor ongeveer 8.350 huishoudens. Op 13 februari 2018 telde de gemeente Midden-Drenthe, volgens de gemeentelijke

website, 33.415 inwoners. Rekening houdend met 2,2 personen per huishouden, betekent dit dat er ongeveer 14.000 huishoudens zijn in de gemeente.

Het zonnepark voorziet daarmee in een duurzame energie behoefte die overeenkomt met meer dan de helft van de huishoudens in de gemeente Midden-Drenthe. Hierbij is rekening gehouden met het huidige gemiddelde energieverbruik. Met alle technologische ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld domotica en de overgang van brandstof aangedreven naar elektrisch aangedreven auto's zal de energiebehoefte van huishoudens in de toekomst waarschijnlijk veel verder stijgen.

Gelet op voorgaande, kan worden gesteld dat we met dit zonnepark nog lang niet voldoen aan het toekomstige energieverbruik. Dit neemt niet weg dat het zonnepark een substantiële bijdrage levert aan de klimaatdoelstellingen van de gemeente Midden-Drenthe.

2.3.3 Inrichtingsplan

In deze paragraaf wordt het inrichtingsplan beknopt weergegeven. Het volledige inrichtingsplan van het zonnepark is opgenomen in de separate bijlagen van deze ruimtelijke onderbouwing.

Figuur 5: Weergave inrichtingsplan van het zonnepark

Schaal van het landschap

Het zonneveld Norgervaart heeft een oppervlakte van 30 hectare. Bij de aanleg van het zonnepark wordt de openheid van het gebied gewaarborgd. De landschappelijke inpassing rondom de panelen betreft een gebied van circa 1,3 hectare. De hoofdwatgangen en enkele secundaire watgangen blijven behouden. De randen van het zonneveld worden ingepast met bijpassende inheemse beplanting. Daarbij wordt er gestreefd het zonneveld te laten aansluiten op omliggende bestaande waardevolle landschapselementen.

Hoge singel

De noordelijke helft van het plangebied wordt momenteel gekenmerkt door zichten op het landschap (kenmerkend vanaf de Norgervaart). Door het aanbrengen van een hoge singel zal hier vanaf de N373 weg het vergezicht verdwijnen. Gelijktijdig wordt wel het zonneveld uit het zicht genomen van de woning op nummer 11. Ook is gestreefd naar het behoud en benadrukken van de kavelstructuur. De hoge singel zal onder meer bestaan uit els, zachte berk, gewone es, schietwilg, grauwe wilg, braam, wilde kardinaalsmuts, Amerikaans krentenboompje, sleedoorn, gewone vlier en wilde gagel.

Bos en struweelstrook

In de noordelijke helft van het plangebied wordt ook een bosvak aangeplant bestaande uit vooral inheemse heestersoorten. Aan de zijde van het zonneveld zal er sprake zijn van een zoom en mantel vegetatie. De soorten zullen overeenkomen met de beplanting in de hoge singel, zoals braam, wilde kardinaalsmuts, sleedoorn, gewone vlier en wilde gagel. Richting de Norgervaart zullen bomen ruimte krijgen zich in de hoogte te ontwikkelen, denk aan els en zachte berk. Vanaf het bosvak loopt aansluitend langs de oostzijde van het park tot aan het zuidelijke deel een struweelstrook. Deze strook bestaat ook voornamelijk uit mantel en zoomvegetatie en volgt de rechtlijnigheid van de kavel. Deze beplanting wordt niet hoger dan vijf meter. Daarmee wordt schaduwwerking op de panelen zoveel mogelijk beperkt.

Haag

Aan de zuidoostzijde van het plangebied wordt een haag ingepast om zicht op het zonneveld te beperken. De haag bestaat uit meidoorn, sleedoorn, wilde lijsterbes. De haag wordt maximaal drie meter breed en twee meter hoog. Samen met de hoge singel en de bos en struweelstrook vormt deze haag een aanvulling op de mozaïekstructuur in het zuidoosten, aan de overzijde van de Hoofdweg.

Ruigtestrook

Langs de grote watgang wordt een ruigtestrook aangeplant. Dit versterkt de ecologische kwaliteit van de watgang. Zo geeft het een schuilgelegenheid voor diverse amfibieën. De ruigte zorgt ervoor dat het onderstel van de zonnepanelen wordt gecamoufleerd. Hierdoor wordt zicht vanuit de omgeving beperkt vanaf het maaiveld, gelijktijdig blijft de horizon en blik op het omliggende bosgebied behouden.

Mozaïeklandschap met poel

De zuidelijke helft van het plangebied is deels al omgeven door bomen en bosschages. In het ontwerp is een nieuwe groenstructuur opgenomen van tien meter breed. Deze strook versterkt de

ecologische verbinding tussen de bosstrook in het zuiden en het bos in het noorden. De strook bestaat uit verschillende beplantingsvakken, bestaande uit inheems bosplantsoen, heide, bloemrijk grasland en een poel. De hoogte van de beplanting zal variëren tussen de drie en vier meter. Het bosplantsoen zal daarom vooral bestaan uit heestersoorten als sleedoorn, gewone vlier en wilde gagel. Door een wisselend maaibeleid zal er altijd beschutting zijn. In deze strook wordt ook een poel aangelegd. Hier is een strookbreedte van 20 meter gereserveerd. Deze poel vormt een belangrijke schakel in de verbinding van de al aanwezige poelen ten zuiden en westen van het plangebied. Hiermee kan deze zijde van het park ook een positieve bijdrage leveren aan de natuurkwaliteit in de omliggende omgeving van het zonnenveld.

De panelen

In het zonnenveld worden de zonnepanelen en toebehoren geplaatst. Dit zonnenveld is netto circa 28,7 hectare groot. De stellages met zonnepanelen staan in lange rijen en worden op het zuiden georiënteerd. De stellages met zonnepanelen zijn maximaal 2 meter hoog. De panelenrijen staan op 2,5 meter afstand van elkaar. Er wordt gebruik gemaakt van hoogwaardige panelen die voorzien zijn van anti-reflectieglas. Dit heeft als voordeel dat de opgevangen energie zoveel mogelijk geabsorbeerd wordt en zodoende een hoog rendement oplevert, daarnaast wordt eventuele reflectie van licht verminderd.

Grondvlak onder en tussen de panelen

Het grondvlak onder de panelen zelf levert ook een bijdrage aan de landschappelijke kwaliteiten. Tussen de rijen panelen is het licht genoeg voor het ontwikkelen van heide, moeras of ruiger grasland.

Transformatoren

De opgewekte stroom van de zonnepanelen wordt getransporteerd naar betonnen prefab transformatoren. Deze zijn zo ontworpen dat het geluid gedempt wordt zodat de geluidsproductie buiten deze omvormers binnen de wettelijk normen blijft. De (beheer) gebouwen (schakelhuisjes, omvormers en container voor reserveonderdelen) zijn zo'n 2,20 meter hoog. Ze staan allen binnen de groenstructuren en tussen de panelen, op het lage maaiveld, zodat de openheid in het gebied zoveel mogelijk behouden blijft.

Beheerspaden

Rondom het zonnenveld lopen beheerspaden. Langs de hoofdwatertgangen wordt de bestaande beheerstrook aangehouden.

Hekwerk

Rondom het zonnenveld wordt een hekwerk toegepast (achter de groenelementen). Het hekwerk begint op circa tien centimeter boven maaiveld, zodat kleine zoogdieren het zonnenveld kunnen gebruiken om te schuilen en te passeren.

Ontsluiting

De realisatie van een zonnepark heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonnepark wordt niet openbaar toegankelijk. Het zonnepark kan op een veilige manier (zonder overlast voor

omwonenden) worden ontsloten, via de N373 Norgervaart. Binnen het plangebied, buiten het zicht, wordt ruimte gecreëerd voor het parkeren van enkele voertuigen (ten behoeve van het beheer).

Beleving

Voor de woningen langs de Norgervaart en de Hoofdweg wordt het zonnenveld zo goed mogelijk buiten het zichtveld ingepast. Gelijktijdig is gezocht naar het behouden van de openheid van het gebied. Aan de noord- en westzijde vormt een groene wand aan beplanting de afscherming tussen het panelenveld en de woningen. Bij de vormgeving van het zonnenveld zijn transformatoren op voldoende afstand van de woningen geplaatst (minimaal 50 meter) om hinder van geluid te voorkomen.

2.3.4 Bouw

De bouw van het project zal waar mogelijk gedaan worden met lokale partijen. De start van de bouw is afhankelijk van de vergunningen. Het leggen van de panelen en plaatsen van de omvormers zal enkele maanden in beslag nemen. Om het park aan te sluiten op het zonnenveld zullen de nodige aanpassingen moeten worden gedaan, deze werkzaamheden kunnen 0,5 á 1 jaar in beslag nemen.

2.3.5 Operationeel

Zodra het zonnepark gerealiseerd is, wordt er overgegaan naar de fase van beheer. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het onderhoud van de systemen, maar ook de monitoring van het zonnepark en diverse administratieve werkzaamheden. Het terrein wordt onderhouden door schapen te laten grazen tussen de panelen.

2.3.6 Looptijd

De looptijd van het zonnepark betreft 30 jaar. Aan het einde van de looptijd zal de eigenaar van het zonnepark de ondergrond weer opleveren zoals hij deze destijds in gebruik heeft gekregen; als agrarische grond. De kosten die gemaakt worden voor het opleveren van de locatie in originele staat, worden gedekt door de restwaarde van het zonnepark.

2.3.7 Financiering

De ontwikkeling van zonneparken doet LC Energy voor eigen rekening en risico. LC Energy is ontstaan uit een gelijkwaardige samenwerking tussen QING en Low Carbon. QING is één van de top 50 grootste ingenieurbureaus in Nederland, gespecialiseerd in innovatieve en duurzame projecten. Low Carbon is een Britse investeringsmaatschappij die het risicovolle ontwikkelkapitaal inbrengt. De financiering van het project zelf zal worden geleend bij een reguliere bank (bijv. Triodos, ASN, Rabobank, e.d.). Daarnaast wordt SDE+ subsidie aangevraagd.

2.3.8 Participatie

LC Energy geeft omwonenden en inwoners van de betreffende kern de mogelijkheid te participeren in het project. Deze wens (profiteren van het zonnepark) hebben meerdere omwonenden ook geuit.

Bijdrage aan lokaal duurzaamheidsproject

LC Energy is bereid om een éénmalige bijdrage te leveren van € 2.500 per MWp aan één of meerdere lokale duurzaamheidsprojecten; 30 MWp resulteert daarmee in een bijdrage van € 75.000,-. Zodra het project tot realisatie komt, kunnen lokale organisaties initiatieven indienen waarvoor zij een bijdrage zouden kunnen gebruiken. In overleg met de buurt en de Gemeente zal LC Energy één of enkele van deze duurzaamheidsinitiatieven ondersteunen, bijvoorbeeld door het plaatsen van een zonne-energie installatie op een gemeenschapsgebouw in de buurt (een school, een sport accommodatie of een buurtcentrum), maar ook andere initiatieven kunnen worden ingediend.

Postcoderoos project i.s.m. Energiecoöperatie Duurzaam Bovensmilde

De regeling Verlaagd Tarief, ook wel bekend als de Postcoderoos regeling, betreft een fiscale regeling voor het collectief opwekken van duurzame energie. Deze fiscale regeling geeft recht op een korting op de energielasting als een particulier samen met anderen investeert in bijvoorbeeld een zonne-energie project. Om hiervoor in aanmerking te komen dienen zijn dan wel woonachtig te zijn binnen een zogenaamd postcoderoosgebied, bestaande uit enkele aangrenzende 4-cijferige postcode gebieden. In overleg met Energie Coöperatie Duurzaam Bovensmilde is LC Energy tot de conclusie gekomen dat deze postcoderoos regeling de meest geschikte methode is om omwonenden te laten participeren. LC Energy stelt 250 kWp (ruim 900 zonnepanelen) beschikbaar aan Duurzaam Bovensmilde zodat lokale omwonenden als eigenaar kunnen participeren. Het wordt een uitdaging voor de Energie Coöperatie om dit zo volledig mogelijk benutten. Daarom is de afspraak dat LC Energy het restant zelf in beheer houdt. Naar verwachting kunnen in dat geval ongeveer 100 huishoudens hieraan deelnemen (gemiddeld 2,5 kWp per huishouden). Sommige huishoudens kunnen daarbij één of enkele zonnepanelen kopen, anderen zullen een groter aantal afnemen. Het centrum van de postcoderoos, en daarmee ook de fysiek aangrenzende postcodes, kan men zelf bepalen.

In het document 'Omgevingsproces Zonnepark Norgervaart Midden-Drenthe' is dit nader uitgewerkt. Dit document is separaat bijgevoegd.

2.3.9 Omgevingsproces

LC Energy heeft omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Ook is, waar mogelijk, rekening gehouden met de wensen van omwonenden en andere belanghebbenden. Een verslag van het omgevingsproces is opgenomen in separaat bijgevoegd document 'Omgevingsproces Zonnepark Norgervaart Midden-Drenthe'. Hierin is onder andere opgenomen hoe het omgevingsproces is vormgegeven, welke reacties er zijn gegeven en deze reacties zijn van antwoorden voorzien. Ook is aangegeven waar reacties hebben geleid tot aanpassingen van het voorgenomen plan.

Aanpak en proces

Voor de aanpak bij Zonnepark Norgervaart is onderscheid gemaakt in twee ringen. De eerste ring betreft de bewoners het dichtst bij het park. De tweede ring betreft personen die op een iets grotere afstand wonen. Met de mensen woonachtig binnen de eerste ring is per brief contact gezocht en is gesproken met diegene die hierop hebben gereageerd. Mensen woonachtig binnen de tweede ring, alsmede de bewoners binnen ring 1, zijn uitgenodigd voor een inloopbijeenkomst.

Direct omwonenden zijn benaderd met specifieke brieven met uitnodigingen voor keukentafel-gesprekken. Middels persoonlijke gesprekken is met 10 huishoudens gesproken die het meest nabij gelegen wonen ten opzichte van het plangebied. LC Energy heeft de vragen en bezwaren in hoofdstuk 4 van het document 'Omgevingsproces' samengevoegd en hierop een toelichting gegeven.

Er is een inloopbijeenkomst georganiseerd op maandag 19 maart 2018, van 18.00 – 21.00u, voor een breder publiek. Hier zijn ongeveer 60 omwonenden aanwezig geweest. Op de avond zelf zijn de initiële plannen gepresenteerd en is met de geïnteresseerden gesproken. Waar mogelijk is direct geantwoord op de vragen van de omwonenden. In hoofdstuk 4 van het document 'Omgevingsproces Zonnepark Norgervaart Midden-Drenthe' zijn de vragen en bezwaren gecategoriseerd en beantwoord.

Aanpassingen inrichtingsplan

Gedurende het omgevingsproces heeft LC Energy samen met de betrokken landschapsarchitect het ontwerp voor het zonnepark aangepast. Hierbij is, waar mogelijk, rekening gehouden met de inbreng van omwonenden. Hieronder is een overzicht gegeven van de aspecten die zijn meegenomen in het ontwerp van het zonnepark.

- De zonnepanelen worden Zuid georiënteerd met een hellingshoek van 12,5 graden, daarmee komt de maximale hoogte van de panelen uit op 2,00 meter en wordt de visuele impact verminderd (het plangebied ligt ook lager dan de omgeving);
- De transformatorstations worden middenin het zonnepark gepositioneerd om zo de afstand naar direct omwonenden zo groot mogelijk te houden;
- Langs de volledige oostzijde van het plangebied worden een hoge singel, een bos/struweelstrook en ruigtestrook, toegepast om het zicht op de zonnepanelen, en daarmee ook mogelijke schittering, weg te nemen;
- Aan de westzijde wordt een nieuwe poel aangelegd als verbindingsplek tussen de bestaande poelen;
- Langs de zuidzijde wordt een heide en bloemrijke akkerrand ontwikkeld;
- Tussen de panelen krijgen bloemen en kruiden de kans te groeien;
- Een deel van het project wordt beschikbaar gesteld voor een Postcoderoos-project, in samenwerking met Energiecoöperatie Duurzaam Bovensmilde.

3

BELEIDSKADERS

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt het relevante beleid dat betrekking heeft op het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling beschreven. Het wordt benaderd vanuit het Rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Het voorgenomen plan wordt getoetst aan dit beschreven beleid.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) bevat de visie van het Rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland. Het Rijk streeft naar een krachtige aanpak die ruimte geeft aan regionaal maatwerk, de gebruiker voorop zet, investeringen prioriteert en ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur met elkaar verbindt. In het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) zijn regels opgenomen om het beleid uit de SVIR te verwezenlijken. In de structuurvisie schetst het Rijk ambities voor Nederland in 2040. Uitgaande van de verantwoordelijkheden van het Rijk zijn de ambities uitgewerkt in rijksdoelen tot 2028, daarbij is aangegeven welke nationale belangen aan de orde zijn. De tijdshorizon is gesteld omdat in de loop van de tijd nieuwe ontwikkelingen en opgaven kunnen vragen om bijstelling van de rijksdoelen. Voor de ambities zijn rijksinvesteringen slechts één van de instrumenten die worden ingezet. Kennis, bestuurlijke afspraken en kaders kunnen ook worden ingezet. De huidige financiële rijkskaders (begroting) zijn randvoorwaardelijk voor de concrete invulling van die rijksambities. De ruimtelijke waarden die het nationaal belang waarborgen zijn opgenomen in 13 verschillende belangen. In de structuurvisie wordt ook aangegeven op welke wijze het Rijk deze belangen wil verwezenlijken. Dit zorgt voor een duidelijk overzicht in één document gezamenlijk met de doelen die het Rijk heeft opgesteld.

Relevant voor de ontwikkeling van het zonnepark is dat de vraag naar elektriciteit zal blijven groeien. Vanwege de ambities voor beperking van de CO₂-uitstoot is een transitie naar duurzame, hernieuwbare energievoorziening nodig. Voor het opwekken van energie moet voldoende ruimte gereserveerd worden. Het aandeel van duurzame energiebronnen (waaronder zon) in de totale energievoorziening moet omhoog en deze bronnen hebben relatief veel ruimte nodig.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

In de SVIR wordt de ambitie uitgesproken dat Nederland in 2040 een robuust internationaal energienetwerk kent en dat de energietransitie vergevorderd is. De ontwikkeling van het zonnepark volgt de lijn van de SVIR en doet daarbij geen afbreuk aan de overige nationale belangen.

3.2.2 Barro en Bro

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) is op 30 december 2011 in werking getreden. In het Barro wordt een aantal projecten die van rijksbelang zijn met name genoemd en met behulp van digitale kaartbestanden exact ingekaderd. Per project worden vervolgens regels gegeven, waaraan ruimtelijke plannen moeten voldoen.

Binnen het Barro worden de volgende onderdelen besproken:

- Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Kustfundament;
- Grote rivieren;
- Waddenzee en waddengebied;
- Defensie;
- Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde.

In oktober 2012 is het besluit aangevuld met de ruimtevraag voor de onderwerpen veiligheid op rijkswegen, toekomstige uitbreiding van infrastructuur, de elektriciteitsvoorziening, de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), de veiligheid van primaire waterkeringen, reserveringsgebieden voor hoogwater, maximering van het de verstedelijkingsruimte in het IJsselmeer en is het onderwerp duurzame verstedelijking in regelgeving opgenomen. Per 1 juli 2016 zijn er nog enkele wijzigingen van de Barro van kracht geworden. Deze wijzigingen hebben geen directe invloed op de voorgenomen ontwikkeling.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een zonnepark past binnen de regels van het Barro en het Bro. Wel is de ladder voor duurzame verstedelijking van toepassing op de voorgenomen ontwikkeling.

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR wordt de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Op 1 juli 2017 is het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd, waarbij ook een nieuwe "Laddersystematiek" wordt toegepast. Deze nieuwe regeling is opgenomen in artikel 3.1.6 Bro. De ladder voor duurzame verstedelijking is van toepassing op bestemmingsplannen, uitwerkings- en wijzigingsplannen en omgevingsvergunningen.

De toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking houdt in dat:

'De toelichting bij een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.'

Hierna wordt beargumenteerd waarom de voorgenomen ontwikkeling voldoet aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

1. Er bestaat een behoefte om te komen tot een duurzame energievoorziening. Deze behoefte staat o.a. aangegeven in de Omgevingsvisie van de Provincie Drenthe en het beleid "Grondgebonden zonnepanelen" van de gemeente Midden-Drenthe. Zowel de provincie als de gemeente willen zich profileren als duurzame overheidsinstanties.

Duurzame energieopwekking in de vorm van een zonnepark draagt bij aan deze behoefte en profilering.

2. Binnen bestaand bebouwd gebied zijn geen locaties beschikbaar met een omvang van aaneensluitend circa 30 hectare. Binnen de bebouwde kom is wel ruimte voor zonnepanelen op daken. Echter zijn de daken veelal in particulier eigendom waardoor de eventuele realisatie van zonnepanelen afhankelijk is van particulier initiatief. De realisatie van zonnepanelen op daken is sterk afhankelijk van de wil van de particulier en draagt in beperkte mate bij aan de ambitieuze duurzaamheidsambitie. Niet iedereen heeft de mogelijkheid om op het eigen dak zelf in eigen duurzame elektriciteitsopwekking te voorzien. Er zijn diverse redenen waarom daken niet geschikt zijn en ook nog vele ogenschijnlijk geschikte daken toch niet geschikt blijken te zijn. Dit zijn bijvoorbeeld esthetische bezwaren, de aanwezigheid van rieten daken, constructie technisch bezwaren, te klein dakoppervlak, hinderlijke schaduw, en netwerkaansluiting-beperkingen.

Om voldoende zonne-energie op te kunnen wekken om te kunnen voldoen aan de ambities die zijn verwoord in overheidsbeleid, zijn daartoe ook zonneparken noodzakelijk. Voor een economisch rendabel zonnepark dat substantieel bijdraagt aan de duurzaamheidsopgave is een grote oppervlakte nodig die effectief gebruikt kan worden. Een zonnepark met een dergelijke omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Midden-Drenthe. Er zijn geen gronden met een dergelijke omvang binnen de kernen beschikbaar, waarbij de realisatie ook financieel uitvoerbaar is. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig of is de betreffende grond gereserveerd voor andere functies.

Het plangebied van deze ontwikkeling ligt in het landelijk waarbij de realisatie financieel uitvoerbaar en inpasbaar is (ruimtelijk en landschappelijk). Het is financieel essentieel dat het zonnepark binnen een relatief korte afstand wordt aangesloten op het elektriciteitsnet, wat hier het geval is. Ook is het bijvoorbeeld van belang dat er weinig tot geen schaduw is, zoals in het voorliggende plangebied.

Het plangebied betreft een aantal landbouwpercelen, welke momenteel agrarisch in gebruik zijn. Het zonnepark is goed te bereiken en het zicht voor omwonenden op de zonnepanelen kan, door een goede landschappelijke inpassing, worden geminimaliseerd.

Het zonnepark wordt aangelegd voor de duur van 30 jaar, en wordt planologisch mogelijk gemaakt middels een omgevingsvergunning. Aan het einde van de looptijd worden de percelen weer opgeleverd met de functie en bestemming zoals deze is verkregen, agrarisch.

3. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonnepark kan op een veilige manier worden ontsloten via de N373 Norgervaart.

De realisatie van het zonnepark voldoet hiermee aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

3.2.3 Energieakkoord voor duurzame groei

In het Energieakkoord voor duurzame groei is de basis gelegd voor een breed gedragen, robuust en toekomstbestendig energie- en klimaatbeleid. Het akkoord biedt een langetermijnperspectief met afspraken voor de korte en middellange termijn. Eén van de te realiseren doelen is een toename van hernieuwbare energieopwekking naar 14% in 2020.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt naar verwachting 30.82 MWh duurzame energie opgewekt, dit staat gelijk aan het verbruik van 8350 gemiddelde huishouden. Hiermee levert de voorgenomen ontwikkeling een forse bijdrage in de doelstelling van het Rijk om te komen tot een aandeel van 14% duurzaam opgewekte energie in 2020.

3.2.4 Rijk investeert in duurzame energie

De afgelopen jaren heeft de overheid diverse doelstellingen geformuleerd betreffende het opwekken van duurzame energie. Om deze doelstellingen te behalen worden initiatieven voor het opwekken van duurzame energie gesubsidieerd. Voor de realisatie van zonneparken kan SDE+ subsidie worden aangevraagd.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De subsidie-regeling vanuit het Rijk laat zien dat het Rijk dergelijke initiatieven voor het opwekken van duurzame energie stimuleert.

3.2.5 Conclusie Rijksbeleid

De voorgenomen ontwikkeling past binnen de beleidskaders benoemd in de SVIR, Barro, de Bro. Vanuit deze beleidsdocumenten en regelgeving zijn geen randvoorwaarden of uitgangspunten die rechtstreeks doorwerken op het voorgenomen plan. Daarnaast draagt de ontwikkeling in forse mate bij aan het behalen van de vastgelegde doelstellingen in het Energieakkoord voor duurzame groei.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie Drenthe

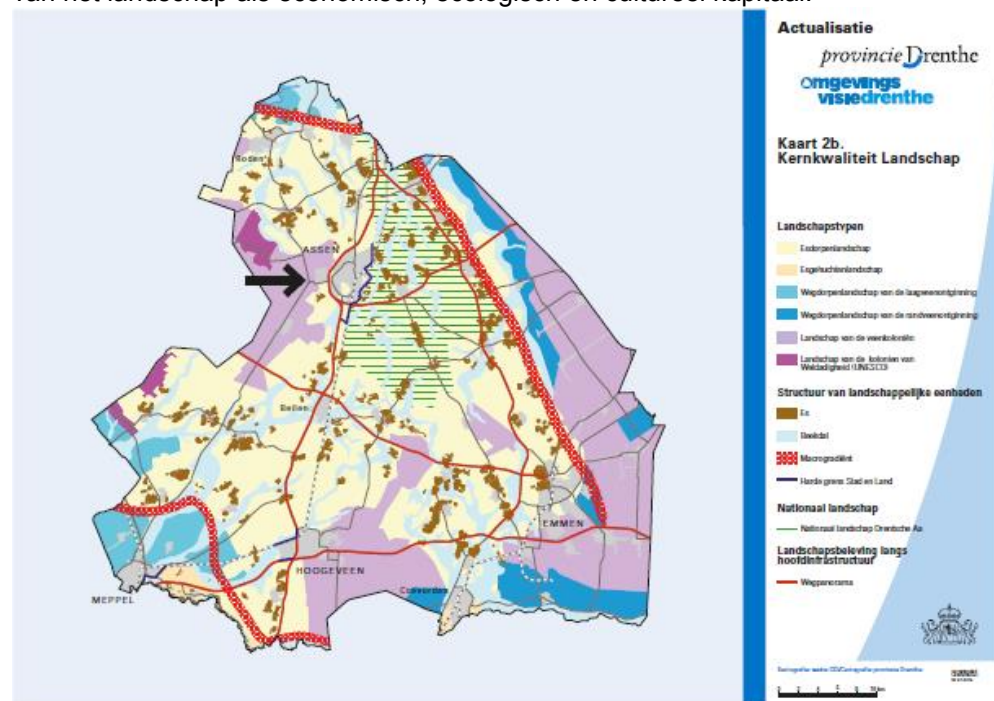
De provincie Drenthe heeft in haar Omgevingsvisie 2016 aangegeven ontwikkelingen te stimuleren die een bijdrage leveren aan de ruimtelijke kwaliteit. Deze kwaliteit zit voor de provincie in het zorgvuldig gebruikmaken van de ruimte, het behouden en waar mogelijk versterken van de kernkwaliteiten en het waarborgen van de kwaliteit van het milieu en de leefomgeving.

In de omgevingsvisie is opgenomen dat de provincie Drenthe in 2050 energieneutraal wil zijn. Hiertoe moet er in Drenthe in 2030 40% hernieuwbare energie geproduceerd worden. Hierbij streeft de provincie naar een mix van energie uit wind, zon, biomassa, en bodemwarmte. De energie-opgave wordt integraal opgepakt, zodat technologische, financiële en maatschappelijke innovaties en ontwikkelingen, ruimtelijke inpassing en de sociaal maatschappelijke impact daarvan in samenhang worden beschouwd. Bij de realisatie van de energieopgave realiseren, dient aansluiting te worden gezocht bij de kernkwaliteiten van de Drenthe, voor zover relevant:

1. Landschap
2. Natuur
3. Rust
4. Cultuurhistorie
5. Archeologie
6. Aardkundige waarden

Kernkwaliteit – Landschap

De kwaliteit en de diversiteit van het Drentse landschap dragen sterk bij aan een aantrekkelijk milieu om in te wonen, te werken en te recreëren. Landschap is één van de zes kernkwaliteiten van Drenthe. De identiteit van het Drentse landschap wordt bepaald door de ontstaansgeschiedenis en de diversiteit aan landschapstypen. De provincie richt zich op het in stand houden en versterken van het landschap als economisch, ecologisch en cultureel kapitaal.

Figuur 6: Uitsnede kernkwaliteit t.a.v. plangebied, esdorpenlandschap

Het landschap van de veenkoloniën

Het meest voorkomende landschapstype in de provincie is het hoogveenontginningslandschap. Dit landschapstype beslaat in totaal ongeveer een kwart van het gehele grondgebied van de provincie. Tot dit landschapstype behoren behalve de Drents-Groningse Veenkoloniën ook het Odoornerveen, Hogeveen-Hollandscheveld, Smilde en enkele kleinere gebieden bij Dalen en Roden. De meeste veenontginningen in Drenthe zijn onderling verbonden doorkanalenstelsels. Kenmerkend voor deze hoogveengebieden is de strakke orthogonale verkaveling, de bebouwingslinten langs kanalen en monden en de grote, weidse ruimtes met wijken. Elke ontginning heeft bovendien zijn eigen specifieke kenmerken, waaraan de tijd en de manier van ontginning is af te lezen. Zo heeft het gebied rond Hollandscheveld een kleinschalig, besloten karakter met veel verspreid voorkomende bebouwing en bosstroken. In Smilde vormt de Drentse Hoofdvaart de ruggengraat van de ontginning en zijn de Oude Veenkoloniën kleinschaliger dan de Veenkoloniën in de omgeving van Emmen.

Figuur 7: Kenmerken landschapstype (links) en kenmerken nederzetting (rechts)

Voor het plangebied is het vanuit provinciaal beleid van belang dat de orthogonale samenhang tussen het systematische ontginningspatroon van grootschalige openheid (met kenmerkende wijkenstructuur en de bebouwingslinten met daaruit opgaande percelen) wordt gerespecteerd (behouden) en versterkt.

Met het voorliggende plan wordt een zonnepark gerealiseerd. Doordat er zonnepanelen met een hoogte van maximaal 2.00 meter worden gerealiseerd, verdwijnt wel tijdelijk (voor de duur van maximaal 30 jaar) een deel van de openheid binnen het plangebied. Hier moet wel bij worden aangetekend dat het plangebied ook lager ligt dan de directe omgeving. Het zonnepark respecteert echter wel de omliggende bebouwingslinten. Het zonnepark wordt op enige afstand gerealiseerd en wordt landschappelijk ingepast. Ook blijft het huidige ontginningspatroon binnen het plangebied (verkaveling) behouden.

Kernkwaliteit – Cultuurhistorie

Het Drentse cultuurlandschap, met daarin het gebouwde erfgoed als ankerpunten, is sterk bepalend voor hoe wij onze leefomgeving ervaren. Het geeft er betekenis aan en is zo direct verbonden met het beeld van de Drentse identiteit. De leefomgeving, en dus ook het Drentse cultuurlandschap, ontwikkelt zich tegelijk voortdurend en verandert mee met de grote opgaven van deze tijd.

Figuur 8: Omgevingsvisie Drenthe

Cultuurhistorische hoofdstructuur

Het beleid ten aanzien van cultuurhistorie is beschreven in de beleidsnota “Cultuurhistorisch Kompas Drenthe”. Twee doelstellingen staan hierin centraal.

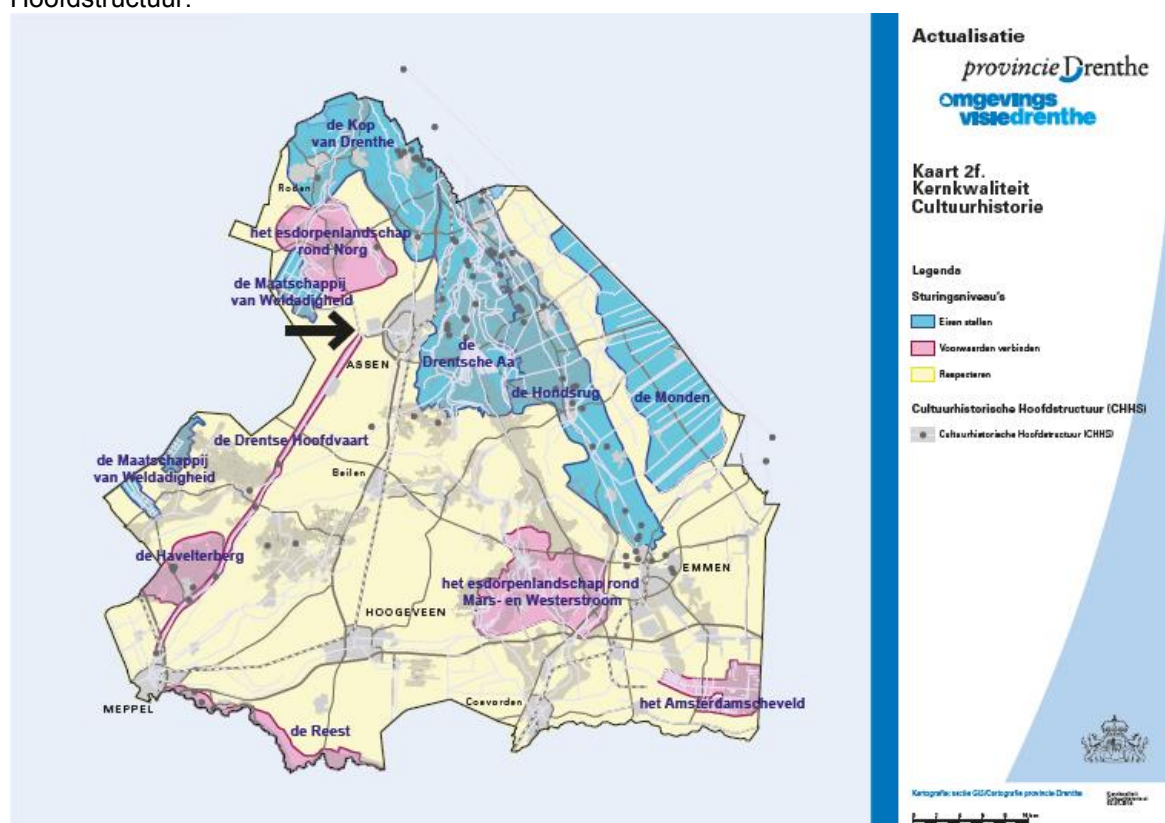
- Ten eerste wil de provincie de cultuurhistorie herkenbaar houden. Het provinciaal belang cultuurhistorie is vastgelegd in de Cultuurhistorische Hoofdstructuur.
- Ten tweede wil de provincie de ruimtelijke identiteit versterken. Dit doet de provincie door ruimtelijke ontwikkelingen te sturen vanuit samenhangende cultuurhistorische kwaliteiten, met respect en durf. Daarin is ruimte voor inspiratie en eigen afwegingen van provinciale partners.

De Cultuurhistorische Hoofdstructuur verbindt alle elementen, structuren en gebieden die in hun onderlinge samenhang van provinciaal belang worden geacht. Voor het bepalen welke onderdelen van provinciaal belang zijn de volgende criteria toegepast:

- De onderlinge, samenhangende relatie van elementen, structuren en gebieden;
- De bovenlokale betekenis van de elementen, structuren en gebieden;
- De mate waarin de elementen, structuren en gebieden nu ruimtelijk dominant zijn;
- De mate waarin zij karakteristiek zijn voor de provincie Drenthe en voor het deelgebied.

De Cultuurhistorische Hoofdstructuur is gebiedsgericht beschreven in 10 deelgebieden. Het veiligstellen van cultuurhistorische waarden en tegelijkertijd het bieden van ruimte voor ontwikkelingen, vraagt om een heldere wijze van sturing. De provincie maakt onderscheid tussen drie sturingsniveaus: respecteren, voorwaarden stellen en eisen stellen.

Het plangebied ligt in deelgebied 5 'Drentse Hoofdvaart - vormend land' van de Cultuurhistorische Hoofdstructuur.

Figuur 9: Omgevingsvisie Drenthe – kernkwaliteit cultuurhistorie

Voor het plangebied is de ambitie met betrekking tot de Drentse Hoofdvaart en het veenontginningsgebied van belang: het versterken van het karakter van het ensemble kanaal en het beleefbaar houden van de doorzichten naar het achterliggende gebied.

Met deze uitgangspunten is (waar mogelijk) rekening gehouden bij het op te stellen inrichtingsplan. Het karakter van het ensemble kanaal blijft behouden en doorzichten naar het achterliggende gebied blijven behouden. Wel wordt een deel van dit achterliggende gebied (op enige afstand) ingevuld met een zonnepark. Hierdoor verdwijnt een deel van de openheid. Het zonnepark wordt landschappelijk ingepast. Ook blijft het huidige ontginningspatroon (verkaveling) behouden.

Figuur 10: Uitsnede 'deelgebied 5 – Drentse Hoofdvaart – vormend land'

Groen-blauwe dooradering – robuust natuursysteem

Het zuidelijke deel van het plangebied is aangeduid als 'groen-blauwe dooradering – robuust natuursysteem'. Hier zijn landschapselementen, zoals (droge) ruigten, struwelen, bomenrijen en singels, sloten en poelen gewenst. Binnen deze basiskwaliteit horen goede leefgebieden voor boerenlandvogels en –vlinders.

Figuur 11: Uitsnedekaart met daarop aangegeven de 'Groen-blauwe dooradering – robuust natuursysteem'

De zuidelijke helft van het plangebied is deels al omgeven door bomen en bosschages. In het inrichtingsplan is een nieuwe groenstructuur opgenomen die de ecologische verbinding tussen de bosstrook in het zuiden en het bos in het noorden versterkt. De strook bestaat uit verschillende beplantingsvakken, bestaande uit inheems bosplantsoen, heide, bloemrijk grasland en een poel. De hoogte van de beplanting zal variëren tussen de drie en vier meter. Door een wisselend maaibeeld zal er altijd beschutting zijn. Door het aanleggen van een poel wordt een verbinding gelegd tussen de poelen ten zuiden en ten westen van het plangebied.

Ook onder de panelen, en tussen de rijen panelen, kan heide, moeras of ruiger grasland ontwikkelen. De grond wordt niet meer bemest, maar extensief gemaaid of begraasd, wat bijdraagt aan de natuurwaarde.

Kernkwaliteit - archeologie

Voor het plangebied geldt 'Beschermingsniveau 1: Generiek'. Het beschermingsniveau Generiek richt zich op het algemene uitgangspunt dat alle behoudenswaardig archeologische vindplaatsen (waarden) die op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) van Drenthe staan en de nieuw ontdekte behoudenswaardige vindplaatsen niet ongezien kunnen verdwijnen.

Kernkwaliteit - aardkundige waarden

Voor het plangebied geldt de 'Generiek beschermingsniveau aardkundige waarden'. In deze gebieden wil de provincie de lokale, aardkundige kenmerken voor de toekomst bewaren. De provincie verwacht van gemeenten dat zij in deze gebieden nagaan welke kenmerkende aardkundige waarden aanwezig zijn en dat zij hieraan bescherming geven via het gemeentelijk bestemmingsplan en plannen en initiatieven daarop beoordelen. Bij ontwikkelingen kunnen aardkundige kwaliteiten als inspiratiebron worden gebruikt.

Klimaatbestendig watersysteem

Het plangebied is aangeduid als 'Drents Plateau'. Als gevolg van klimaatverandering nemen ook de perioden met droogte toe. Op het Drents Plateau houdt de provincie zoveel mogelijk water vast om droogte te overbruggen. Hierdoor is de landbouw gedeeltelijk zelfvoorzienend en wordt verdroging van natuur zoveel mogelijk voorkomen. De grondwatervoorraad wordt, waar mogelijk, verhoogd. De provincie streeft naar het zoveel mogelijk vasthouden van water in natuurgebieden. Naalddhout moet worden vervangen door loofhout of korte vegetaties. In de landbouwgebieden stimuleert de provincie een optimaal bodembeheer. De bedrijfsvoering in de landbouw moet gericht zijn op het zuinig omgaan met water. De provincie streeft naar een zo groot mogelijke voorraad zoet grondwater van een goede kwaliteit, beschikbaar voor mens en natuur.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op de voorgenomen ontwikkeling zijn met name de kernkwaliteiten landschap, cultuurhistorie en aardkundige waarden van belang. De uitgangspunten van de kernkwaliteiten liggen aan de basis van het opgestelde inrichtingsplan. Doordat er zonnepanelen met een hoogte van maximaal 2.00 meter worden gerealiseerd, verdwijnt wel tijdelijk (voor de duur van maximaal 30 jaar) een deel van de openheid binnen het plangebied (wel ligt het plangebied lager dan de omgeving). Het zonnepark respecteert echter wel de omliggende bebouwingslinten. Het zonnepark wordt op enige afstand gerealiseerd en wordt landschappelijk ingepast. Ook blijft het huidige ontginningspatroon binnen het plangebied behouden. Met het voorliggende plan wordt de ecologische verbinding aan de zuidzijde van het plangebied verstrekt. Het inrichtingsplan maakt onderdeel uit van de vergunningaanvraag en voorziet daardoor in een planologische borging van deze ontwikkeling. In het plangebied zijn geen behoudenswaardig archeologische vindplaatsen (waarden) bekend. Water kan met het voorgenomen plan voor een zonnepark, tussen de panelen, vrij blijven infiltreren in de grond. Langs de hoofdwatgang wordt een natuurvriendelijke oever gerealiseerd.

3.3.2 Ontwerp-Revisie Omgevingsvisie Drenthe 2018

De ontwerp-Omgevingsvisie Drenthe 2018 heeft van 5 april tot en met 16 mei 2018 ter inzage gelegen. De Omgevingsvisie Drenthe omschrijft de koers voor de ruimtelijk-economische ontwikkeling van de provincie. De basis van de huidige Omgevingsvisie Drenthe, die dateert uit 2014, is goed. Nieuwe ontwikkelingen vragen echter om een nadere uitwerking. Zo heeft ook Drenthe een grote opgave in de transitie naar duurzame energie en behoud van werkgelegenheid. Provincie Drenthe wil ruimte geven aan gemeenten, de regie laag houden en zoeken naar combinaties van ruimtegebruik. Dat is de essentie van de ontwerp-Omgevingsvisie Drenthe 2018.

Zonneparken

De provincie streeft ernaar dat het wonen in Drenthe in 2040 energieneutraal is. Voor opstellingen van zonnepanelen op de grond hanteert de provincie een 'Ja, mits'-benadering. Voor grondgebonden opstellingen worden de voorwaarden gehanteerd dat er sprake moet zijn van een combinatie met andere functies en/of dat het op gebiedsniveau tot integrale meerwaarde leidt. De provincie is er van overtuigd dat er met deze voorwaarden voldoende ruimte in Drenthe gevonden kan worden om met zonne-energie wezenlijk bij te dragen aan onze energiedoelstelling. Bij de realisatie van zonneakkers wil de provincie een balans tussen zonneakkers en landschap, omdat de provincie de afwisseling van het landschap en de herkenbaarheid van de landschapstypen wil behouden, inclusief de natuurlijke en cultuurhistorische aspecten. Daarom wil de provincie voldoende afstand tussen de individuele zonneakkers (of clusters van zonneakkers). De benodigde afstand is afhankelijk van schaal van het landschap. Daarnaast moet de maat van het individuele zonneveld passen bij het landschap. De provincie vraagt initiatiefnemers een plan op te stellen waarin aandacht is voor de ruimtelijke, fysieke context. Aandacht voor een samenhangend ontwerp, meerwaarde voor het gebied en inrichting van de randen zijn hierbij belangrijke aspecten. Juist aan de randen vindt de provincie het belangrijk dat wordt ingespeeld op de omgeving en de kernkwaliteiten in het gebied.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied voor het zonnepark past qua maat en schaal in het landschap. De kenmerkende kavelgrenzen en -richtingen worden gerespecteerd en de randen van het zonnepark worden landschappelijk ingericht. Om mogelijke zichthinder te voorkomen worden langs de randen groensingels en hagen aangeplant (inheemse beplanting). Met het voorliggende plan wordt de ecologische verbinding aan de zuidzijde van het plangebied verstrekt. Langs de hoofdwatgang wordt een natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Het beheer wordt uitgevoerd met schapen.

3.3.3 Omgevingsverordening Drenthe

Een instrument om te kunnen sturen op het in de Omgevingsvisie geformuleerde beleid is de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe (POV). In de verordening staan voorschriften waaraan iedereen zich moet houden. In de POV is één artikel specifiek gewijd aan de ruimtelijke mogelijkheden voor zonne-energie. De tekst van het artikel luidt:

'Een ruimtelijk plan kan voorzien in de realisatie van zonneakkers mits de realisatie voldoet aan de door provinciale staten vastgestelde en in de Omgevingsvisie opgenomen Zonneladder en het ter uitvoering daarvan door gedeputeerde staten vastgestelde Beleidskader Zonneakkers'

3.3.4 Zonneladder Drenthe

Het provinciale beleid voor zonneakkers kenmerkt zich door het uitnodigend karakter. Dit betekent dat er op voorhand geen locaties worden aangewezen óf uitgesloten. De beoordeling of een specifiek initiatief aansluit bij de eigenschappen en kwaliteiten van een locatie, wordt gezien als maatwerk. Daarom wordt de verantwoordelijkheid neergelegd bij de initiatiefnemer, in dit geval de familie Hooghalen en LC Energy. De initiatiefnemer dient zelf een ontwikkelvoorstel te overleggen met het bevoegd gezag.

Bij de beoordeling van een ontwikkelvoorstel wordt gekeken waar een initiatief thuis hoort op de Zonneladder. De Zonneladder brengt hiërarchie aan in het beoordelen van de geschiktheid van locaties: pas wanneer locaties op een lagere trede van de ladder voor een bepaald initiatief niet voldoende beschikbaar of geschikt zijn, komen locaties op een hogere trede in beeld. De zonneladder bestaat uit drie treden.

Trede 1 - Gebouwgebonden (zon op dak)

De provincie streeft ernaar om zoveel mogelijk zonne-energie op te wekken met gebouwgebonden installaties. In het energiebeleid voor de middellange termijn (verwoord in de Drenste Energiestrategie) is opgenomen dat in 2020 het oppervlak aan zonnepanelen op Drentse daken 200 hectare is.

Trede 2- Grondgebonden (zon op maaiveld, binnen bestaand stedelijk gebied)

Het komt voor dat er geen of onvoldoende geschikte ruimte beschikbaar om het opwekken van zonne-energie te koppelen aan gebouwen. Wanneer deze situatie zich voordoet en men wil inzetten op de ontwikkeling van een grondgebonden opstelling, heeft het vanuit de provincie de voorkeur dat hiervoor een locatie binnen bestaand stedelijk gebied wordt gekozen. Daarbij kan het ook gaan om bedrijven - terreinen en woningbouwlocaties die op korte tot middellange termijn geen invulling krijgen en daarmee geschikt kunnen zijn voor de opwekking van zonne-energie.

Trede 3- Grondgebonden (initiatieven met maatschappelijk draagvlak)

Op de laatste trede van de zonneladder komen grondgebonden opstellingen buiten het bestaande stedelijke gebied in beeld. Voorwaarde voor deze initiatieven is dat ze kunnen rekenen op betrokkenheid en breed maatschappelijk draagvlak vanuit de directe omgeving. De provincie is bereid om tafel te gaan met initiatiefnemers om binnen de geldende wetgeving en vastgestelde maatregelen samen mogelijkheden te zoeken. Het Beleidskader zonneakkers geeft aan wat de belangrijkste aandachtsvelden zijn.

3.3.5 Beleidskader zonneakkers

Met het Beleidskader zonneakkers verzoekt de provincie haar initiatiefnemers, de plannen zorgvuldig in te passen. Het Beleidskader is een uitwerking van de Zonneladder en omvat drie aandachtsvelden die in een brief van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten (25 juni 2014) zijn benoemd. Deze aandachtsvelden zijn: **locaties, omvang en ruimtelijke inpassing**.

Locaties; zonneakkers op of naast andere functies.

De provincie vindt dat met zonneakkers meerwaarde kan worden gecreëerd in gebieden waar bestaande functies oppervlakten onbenut laten. De provincie Drenthe leent zich voor kleinschalige velden op of aan randen van woon- of werklocaties (tuinbouw) en voor initiatieven die een iconische uitstraling hebben door ligging of vorm (vuilstorten, luchthaven, circuits of infrastructurele projecten). Het heeft vanuit de provincie de voorkeur om locaties te gebruiken waar de opgewekte zonnestroom direct kan worden gekoppeld aan de eindgebruiker. Indien zich situaties voordoen met betrekking tot een iconische uitstraling, gaat de provincie hierover graag in gesprek met de initiatiefnemer.

Omvang; omvang zonneakkers in balans met energieafname omgeving

De realisatie van zonneakkers, wordt door de provincie gezien als het toevoegen van technische installaties aan het landschap. Hoe groter de omvang van een zonneakker, hoe groter de industriële uitstraling van het park is. Daarom vindt de provincie dat er een goede ruimtelijke verhouding moet zijn tussen de oppervlakte van een initiatief en de nabijgelegen gebouwde omgeving. Daarnaast is het vanuit zuinig en doelmatig ruimtegebruik wenselijk dat er een balans is tussen de productie en afname van stroom in de omgeving.

Ruimtelijke inpassing; een ontwerp geïnspireerd op kernkwaliteiten

De impact van een zonneakker op de directe omgeving speelt ook een belangrijke rol in het zorgvuldig inpassen van zonneakkers. Initiatiefnemers dienen een plan op te stellen waarin aandacht is voor de ruimtelijke fysieke context met oog voor:

- een samenhangend ontwerp;
- meerwaarde voor het gebied;
- de inrichting van de randen.

Locatie

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de realisatie van een zonnepark van circa 30 hectare. Het realiseren van zonneparken is noodzakelijk om de overheidsdoelstellingen te behalen. Een zonnepark van een vergelijkbare omvang is niet te realiseren op gronden binnen de kernen van de gemeente Midden-Drenthe. Over het algemeen is er reeds bebouwing aanwezig, of is de betreffende grond bestemd voor andere functies die niet te combineren zijn met een zonnepark. Het voorliggende plangebied ligt nabij stedelijk gebied (aan de noordzijde van het plangebied wordt woonwijk Kloosterveen uitgebreid, volgens de Structuurvisie Kloosterveen 2017 – 2035), past binnen de landschappelijke context, er worden landschappelijke en ecologische doelen gerealiseerd en het is essentieel dat hier aangesloten kan worden op het elektriciteitsnet binnen een acceptabele afstand.

Er heeft ook een uitgebreid selectieproces plaatsgevonden, om tot dit plangebied te komen. Dit selectieproces is weergegeven in het separaat bijgevoegde document 'Selectieproces Zonneparken Midden-Drenthe'.

LC Energy biedt mogelijkheden voor participatie (koppeling met omwonenden in een hele brede straal rond het plangebied). De 'postcoderoos-regeling' wordt toegepast, in samenwerking met de lokale Energie Coöperatie Duurzaam Bovensmilde. Zie hiertoe ook paragraaf 2.3.8 van deze ruimtelijke onderbouwing. Er wordt ook een financiële bijdrage geleverd aan één of meerdere lokale duurzaamheidsprojecten.

Omvang

Het plangebied voor het zonnepark past qua maat en schaal in het landschap. De kenmerkende kavelgrenzen en -richtingen worden gerespecteerd en de randen van het zonnepark worden landschappelijk ingericht. Aan de noordwestzijde en de zuidzijde wordt de natuurlijke afscheiding gevolgd. Aan de noord- en oostzijde wordt enige afstand gehouden tot de bebouwingslinten en worden de randen van het zonnepark landschappelijk ingepast.

Ruimtelijke inpassing

Dat een zonneakker een invloed heeft om de omgeving, staat vast. Daarom is er voor de ontwikkeling van dit zonnepark een inrichtingsplan opgesteld, welke is gebaseerd op de kernkwaliteiten van het landschap.

Doordat er zonnepanelen met een hoogte van maximaal 2.00 meter worden gerealiseerd, verdwijnt wel tijdelijk (voor de duur van maximaal 30 jaar) een deel van de openheid binnen het plangebied (wel ligt het plangebied lager dan de omgeving). Het zonnepark respecteert echter wel de omliggende bebouwingslinten. Het zonnepark wordt op enige afstand gerealiseerd en wordt landschappelijk ingepast (zoals de randen). Ook blijft de huidige landschapsstructuur (verkaveling) behouden (het ontginningspatroon binnen de kavel).

Met het voorliggende plan wordt de ecologische verbinding aan de zuidzijde van het plangebied verstrekt. Hier wordt een strook van 10 meter breed gerealiseerd, bestaande verschillende beplantingsvakken, bestaande uit inheems bosplantsoen, heide, bloemrijk grasland en een poel (20 meter breed). Langs de hoofdwatgang wordt een natuurvriendelijke oever gerealiseerd.

Tot slot worden in verband met de landschappelijk inpassing nog andere landschapselementen in het gebied aangelegd. Hiervan profiteert de flora en fauna. Bij het toepassen van beplanting worden streekeigen, inheemse bes- en vruchtdragende soorten toegepast. In de beplanting vinden insecten, vogels en kleine zoogdieren voedsel, een schuilplek en mogelijk een nestgelegenheid. De grond wordt niet bemest, maar extensief gemaaid of begraasd, wat bijdraagt aan de natuurwaarde.

LC Energy biedt daarnaast mogelijkheden voor participatie. Er wordt een financiële bijdrage geleverd aan één of meerdere lokale duurzaamheidsprojecten en de 'postcoderoos-regeling' wordt toegepast, in samenwerking met de lokale Energie Coöperatie Duurzaam Bovensmilde. Zie hiertoe ook paragraaf 2.3.8 van deze ruimtelijke onderbouwing.

3.3.6 Ontwerp-Revisie Omgevingsverordening Drenthe 2018

De ontwerp-Omgevingsverordening Drenthe 2018 ligt van 5 april tot en met 16 mei 2018 ter inzage. In de provinciale omgevingsverordening (POV) staan de regels om het omgevingsbeleid uit de provinciale omgevingsvisie uit te kunnen voeren. Gemeenten en waterschappen moeten aan de regels uit de verordening voldoen bij het opstellen van hun ruimtelijke plannen. Van toepassing is op het voorliggende plan is dat een specifiek artikel betreffende ruimtelijke plannen voor zonneparken/zonne-akkers is opgenomen:

Artikel 2.24 Zonne-energie

Een ruimtelijk plan kan voorzien in de realisatie van zonne-akkers indien uit het desbetreffende ruimtelijk plan blijkt dat:

- a. dit gebeurt op een wijze die passend is binnen het landschap, en;
- b. er sprake is van een combinatie met andere functies, en/of er sprake is van een meerwaarde voor andere provinciale doelen en belangen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Zoals o.a. in paragraaf 3.3.2. is onderbouwd, wordt het zonnepark ruimtelijk passend in het landschap gerealiseerd. Naast een goede landschappelijke inpassing heeft de realisatie van het zonnepark ook een ecologische meerwaarde en wordt deze o.a. beheerd door schapen. Tot slot is er sprake van (financiële) participatie (zie paragraaf 2.3.8).

3.3.7 Conclusie provinciaal beleid

De ontwikkeling van een zonnepark past binnen het beleid en de landschappelijke kernkwaliteiten van de provincie Drenthe en geeft invulling aan de duurzaamheidsopgave.

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Midden-Drenthe 2030

Voor de gemeente Midden-Drenthe geldt de Structuurvisie Midden-Drenthe 'Platteland Leeft!' (vastgesteld op 28 juni 2012). Deze visie betreft een integraal ruimtelijk plan voor de gehele gemeente. De structuurvisie geeft op hoofdlijnen richting aan de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2030 op verschillende gebieden, waaronder wonen, werken, landbouw en

natuur. De visie vormt daarmee het kader voor de integrale afweging van concrete ruimtelijke beslissingen en voor de inzet daartoe van bestuurlijke uitvoeringsinstrumenten.

In de structuurvisie is geen specifiek beleid opgenomen betreffende zonneparken. Wel is opgenomen dat nieuwe ontwikkelingen in Midden-Drenthe moeten passen binnen de landschappelijke schaal waarbinnen een ontwikkeling ingepast dient te worden en ze dienen bij te dragen aan de levendigheid van deze dorpen en buurten. Ook geeft Midden-Drenthe ruimte aan de natuur.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied voor het zonnepark past qua maat en schaal in het landschap. De kenmerkende kavelgrenzen en –richtingen worden gerespecteerd en de randen van het zonnepark worden landschappelijk ingericht. Om mogelijke zichthinder te voorkomen worden langs de randen groensingels en hagen aangeplant (inheemse beplanting). Met het voorliggende plan wordt de ecologische verbinding aan de zuidzijde van het plangebied verstrekt. Daarnaast is er sprake van (financiële) participatie (zie paragraaf 2.3.8).

3.4.2 Grondgebonden zonnepanelen Midden-Drenthe

In de gemeente Midden-Drenthe geldt het beleid “Grondgebonden zonnepanelen Midden-Drenthe”. Dit beleid is in december 2016 vastgesteld en wordt gebruikt als toetsingskader voor de ontwikkeling van grondgebonden zonneparken. Het beleidsdoel is het stimuleren van het opwekken van duurzame energie in de vorm van zonnepanelen. De gemeente erkent dat de ontwikkeling van zonneparken ook positieve economische gevolgen heeft. Naast de financiële component, heeft de ontwikkeling van zonneparken ook gevolgen voor de omgeving. Door het financieel-sociale spanningsveld heeft de gemeente Midden Drenthe ervoor gekozen om initiatieven zorgvuldig af te wegen.

In het beleid wordt onderscheid gemaakt in twee locaties:

1. Locaties waar nu al in algemene zin bouwmogelijkheden zijn;
2. Locaties waar nu geen bouwmogelijkheden zijn.

Naast de bovenstaande locaties, heeft de gemeente ook gebieden aangewezen waar zonnepanelen, in principe, niet zijn toegestaan. Bij de ontwikkeling van zonneparken in deze gebieden geldt een extra motiveringsplicht. Het Zonnepark Norgervaart ligt niet in een dergelijk gebied.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied valt onder de tweede categorie. Voor initiatieven in deze categorie dient er sprake te zijn van een goede ruimtelijke ordening. Hiervoor gelden in ieder geval de volgende toetsingscriteria:

- Inpasbaarheid in provinciaal beleid;
- Initiatief mag geen afbreuk doen aan bodemaspecten als archeologie, bodemkwaliteit en aardkundige waarden;
- Vergunningsplicht;
- Initiatief mag geen onevenredige afbreuk doen aan cultuurhistorische waarden;
- Respecteren zones externe veiligheid;

- Geen nadelige effecten voor flora en fauna;
- Geluidscriteria moeten worden gerespecteerd;
- Zorgvuldige inpassing in het landschap en de omgeving;
- Inzichtelijk maken meervoudig ruimtegebruik;
- Initiatief mag geen onevenredige belemmering vormen voor nabijgelegen functies;
- Een initiatief in een natuurgebied moet een duidelijke meerwaarde hebben;
- Planschade is voor rekening van de initiatiefnemer;
- Aantoonbaar maken of sprake is van schittering;
- Motiveren hoe verkeersbewegingen plaatsvinden;
- Onderzoek naar gevolgen voor waterhuishouding;
- Een positief advies van de welstandscommissie.

Al deze aspecten zijn in deze ruimtelijke onderbouwing nader onderzocht en afgewogen. Het plan voldoet daarmee aan een goede ruimtelijke ordening. Wel dient de welstandscommissie nog een advies uit te brengen.

3.4.3 Landschapsbeleidsplan gemeente Midden-Drenthe

De gemeente Midden-Drenthe heeft, uitgaande van de bestaande landschappelijke karakteristieken en rekening houdend met de agrarische hoofdfunctie van het gebied, een Landschapsbeleidsplan (2012) opgesteld. Hierin heeft de gemeente haar eigen beleid voor landschap, natuur en oorspronkelijkheid in het gehele buitengebied geformuleerd. Dit beleid is afgestemd op diverse plannen, zoals de visiefilm Platteland Leeft en het bestemmingsplan buitengebied en zal op zijn beurt worden gebruikt bij het opstellen van andere beleidsstukken. Het gemeentelijk beleid richt zich op het versterken van de beleefbare kenmerken en het contrast tussen de verschillende landschapstypen. Deze landschapstypen zijn bepalend voor de ruimtelijke en ecologische kwaliteiten in Midden-Drenthe. De gemeente heeft in dit Landschapsbeleidsplan gekozen voor de volgende uitgangspunten:

- Het streven naar het behouden, herstellen en versterken en zo nodig vernieuwen van de landschappelijke kwaliteiten van het buitengebied van Midden-Drenthe.
- De structuurvisie van de provincie Drenthe heeft als speerpunten, landbouw, natuur en recreatie. De speerpunten natuur en recreatie kunnen elkaar versterken, hier liggen kansen voor de gemeente Midden-Drenthe. Dit alles wordt afgestemd op de bestaande functies in het buitengebied.

De gemeente Midden-Drenthe wil het contrast tussen de verschillende landschapstypen versterken. Dit is mogelijk door het:

- Het markeren van de randen tussen de twee landschappelijke eenheden;
- Het behoud van de kleinschaligheid en de variatie op het plateau;
- Grootschalige ruimten en lineaire landschappelijke beplantingen in de veenkoloniale landschappen;
- Duidelijk contrast tussen het plateau en de doorsnijdende kanalen.

In Smilde vormt de Drentsche Hoofdvaart de ruggengraat van de ontginning. De Drentsche Hoofdvaart wordt in de gemeente Midden-Drenthe gekenmerkt door de dichte lintbebouwing van Smilde en de provinciale weg direct langs het kanaal. De Smilder venen kennen een grootschalige openheid met een landbouw karakter. Richting Boswachterij Smilde is het gebied kleinschaliger

door verschillende langgerekte boselementen. Aan de Drents-Friese grens, gaat het veengebied over in de natuurgebieden van het Fochteloërveen.

Behoud van aaneengesloten grote open ruimten in de veenkoloniën van Smilde staat voorop. Erfbeplantingen krijgen daarom extra aandacht. Beplantingen langs wegen worden bij kap niet vervangen. Overige beplantingen worden zo goed mogelijk beheerd en in stand gehouden. Langs de oostzijde van de Drentsche Hoofdvaart is ruimte voor nieuwe draagkrachtige functies die de structuur van het landschap versterken. Te denken valt aan kleinschalige boscomplexen of landgoederen van 5-10 hectare groot. Deze nieuwe elementen sluiten aan op het bebouwingslint van Smilde en op de bestaande landschapsstructuur en staan haaks op de Drentsche Hoofdvaart. Zichtlijnen in oostwestrichting blijven hierdoor behouden.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Dat een zonneakker een invloed heeft om de omgeving, staat vast. Daarom is er voor de ontwikkeling van dit zonnepark een inrichtingsplan opgesteld, welke is gebaseerd op de kernkwaliteiten van het landschap. Doordat er zonnepanelen met een hoogte van maximaal 2.00 meter worden gerealiseerd, verdwijnt wel tijdelijk (voor de duur van maximaal 30 jaar) een deel van de openheid binnen het plangebied (wel ligt het plangebied lager dan de omgeving). Het zonnepark respecteert echter wel de omliggende bebouwingslinten. Het zonnepark wordt op enige afstand gerealiseerd en wordt landschappelijk ingepast (zoals de randen). Ook blijft de huidige landschapsstructuur (verkaveling) behouden (ontginningspatroon binnen het plangebied). Zoals eerder aangegeven in deze ruimtelijke onderbouwing, worden ook ecologische doelen gerealiseerd.

3.4.4 Conclusie gemeentelijk beleid

De realisatie van Zonnepark Norgervaart sluit aan op het gemeentelijke beleid.

3.5 Conclusie

Uit de voorgaande beleidstoets is gebleken dat de voorgenomen ontwikkeling past binnen het nationale, provinciale en het gemeentelijk beleid.

4

WAARDENTOETS

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de impact van de ontwikkeling op de verschillende waarden beschreven. Hieronder vallen flora & fauna, archeologie, cultuurhistorie en water. Er wordt beschreven wat er is onderzocht en welke resultaten hieruit zijn gekomen. Vervolgens wordt hier een conclusie uit getrokken met betrekking tot de ontwikkeling.

4.2 Natuurwaarden

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur/Natuurnetwerk Nederland. Bij soortenbescherming heeft speelt de Flora- en faunawet een belangrijke rol. Per 1 januari 2017 zijn de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en Faunawet vervangen de door nieuwe Wet Natuurbescherming.

De voorgenomen ontwikkeling is getoetst aan de Wet Natuurbescherming, hiertoe is in het najaar van 2017 een Flora en Fauna onderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is als separaat document toegevoegd bij deze ruimtelijke onderbouwing. De belangrijkste resultaten van het onderzoek zijn hieronder per beschermingstype beschreven.

Soortenbescherming

Betreffende flora en fauna richt de Wet Natuurbescherming zich op de bescherming van soorten. De wet gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe, bepaalde handelingen waaronder ruimtelijke ingrepen waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Centraal hierbij staat de zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Het plangebied biedt een potentieel habitat voor een aantal beschermde soorten. Hoewel er geen gerichte en uitgebreide veldinventarisatie heeft plaatsgevonden, is op basis van de beschikbare literatuurgegevens en eenmalig veldbezoek vastgesteld dat het terrein mogelijk van belang is voor enkele algemeen beschermde soorten met een landelijke vrijstelling en voor enkele soorten zonder deze vrijstelling. Voor veel van deze soorten maakt het plangebied onderdeel uit van het leefgebied van de betreffende soort. Gesteld kan worden dat voorgenomen ontwikkeling naar verwachting een

positieve bijdrage kan leveren aan biotoopverbetering van grondgebonden zoogdieren (en daarmee ook als jachtgebied voor roofvogels) en amfibieën (landbiotoop en voortplantingswater bij realiseren poel).

- Voor alle beschermde inheemse (ook algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. In veel situaties kan dit voorkomen worden.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden betreffen een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/43/EEG) en de gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG). Deze gebieden worden in Nederland op grond van de Natuurbeschermingswet 1998, inmiddels Wet Natuurbescherming) beschermd. De Ecologische Hoofdstructuur (EHS)/Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Natura 2000-gebieden

In de directe omgeving van het plangebied ligt een Natura 2000-gebied. Op ongeveer 1 km afstand ligt het Natura 2000-gebied Fochteloërveen. De aard van de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkeling maakt dat de effecten uitsluitend tot het plangebied of in de zeer directe zone eromheen beperkt blijven. Gezien de afstand tot de Natura 2000-gebieden, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden is er derhalve geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Wet natuurbescherming wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Met de realisatie van het zonnepark zal er wel circa 30 hectare bouwland verloren gaan als foerageergebied voor ganzen, zwanen en kraanvogel. Op basis van het Natuurbeheerplan voor het Natura 2000-gebied Fochteloërveen wordt echter geconstateerd dat met name de percelen, direct gelegen ten zuiden van het veen, door de soorten gebruikt worden om te foerageren. Bovendien is de kraanvogel, hoewel een icoon voor met name de provincie Drenthe, niet aangewezen als Vogelrichtlijn soort voor het gebied. Voorts is het gebied aangewezen als kerngebied/Vogelrichtlijngebied voor het paapje en de roodborsttapuit. Beide soorten zijn gebonden aan structuurrijke terreinen met een afwisseling van ruigte, grasland en voldoende uitkijkpunten en zangposten. Voor beide soorten geldt (roodborsttapuit is minder kritisch) dat met de juiste inrichting de geschiktheid van het plangebied voor de soorten verder toeneemt.

Houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Indien u houtopstanden wilt kappen die onder de Wet natuurbescherming vallen moet er een kapmelding bij de provincie Gelderland worden ingediend. Er worden binnen het plangebied geen bomen gekapt, een nadere toetsing van houtopstanden is daarom niet noodzakelijk.

Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is gelegen tegen bestaand NNN. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN significant aantasten. Verwacht wordt juist dat met het onttrekken van het plangebied aan de landbouw, de biodiversiteit in het gebied zal toenemen. Een toetsing aan het NNN-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Figuur 12: Ligging plangebied (rode omlijning) ten opzichte van het NNN (groene vlak)

4.3 Archeologische waarde

Aardkundige, archeologische waarden moeten zoveel mogelijk worden behouden. Op basis van het verdrag van Malta en de wet op de archeologische monumentenzorg is het uitgangspunt gesteld om archeologisch erfgoed zoveel mogelijk terplekke te bewaren en maatregelen te nemen om dit te bewerkstelligen.

De verstoorder van de bodem is verantwoordelijk voor het behoud van de archeologische resten. Daar waar behoud ter plekke niet mogelijk is, betaalt de verstoorder het archeologisch onderzoek

en de mogelijke opgravingen. Voor ruimtelijke plannen die archeologische waarden bedreigen, moeten betrokken partijen in beeld brengen welke archeologische waarden in het geding zijn.

De gemeente Midden-Drenthe heeft geen specifiek archeologie beleid opgesteld. De bestemmingsplannen van de gemeente borgen de archeologische waarden en maken onderscheid in drie categorieën:

- Waarde archeologie 1
- Waarde archeologie 2
- Waarde archeologie 3

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Volgens het bestemmingsplan valt het plangebied in geen van de bovenstaande categorieën. Daarmee worden er met de ontwikkeling van het zonnepark geen archeologische waarden aangetast.

4.4 Cultuurhistorie

Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten, ook cultuurhistorische waarden in het plangebied worden meegewogen bij een afwijkingsbesluit in het kader van de Wro.

De provincie Drenthe heeft in haar omgevingsverordening regels opgenomen met betrekking tot de cultuurhistorische waarden. Deze regels zijn opgenomen in de beleidsanalyse in hoofdstuk 3. Hierin is gesteld dat in het plangebied enkel een ambitie ligt betrekking tot de bossen rond Hooghalen. Regels die hier gelden hebben betrekking op het behouden van de blokvormige verkaveling. Met dit uitgangspunt is rekening gehouden met het opstellen van het inrichtingsplan.

De gemeente Midden-Drenthe heeft in 2017 een concept cultuurhistorische waardenkaart opgesteld (zie figuur 13). Met betrekking tot het plangebied zijn geen cultuurhistorische waarden aangeduid.

Figuur 13: Ligging plangebied (blauwe cirkel) ten opzichte van de cultuurhistorische waardenkaart

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Met de ontwikkeling van dit plan worden geen karakteristieke gebouwen gesloopt of cultuurhistorisch waardevolle elementen verwijderd. Dit is niet de aard van het gebied en ook niet de aard van de werkzaamheden binnen dit project. De omvang is niet zodanig dat het van invloed is op karakteristieke gebouwen in de omgeving van het plangebied. De aanwezige bebouwingslinten worden gerespecteerd en het ontginningspatroon binnen het plangebied blijft behouden.

4.5 Water

De toelichting van een omgevingsvergunning dient, conform artikel 3.1.6, lid 1 onder b van het Besluit ruimtelijke ordening, een beschrijving te bevatten van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding. In deze paragraaf wordt eerst ingegaan

op het voor dit plan relevante waterbeleid. Vervolgens is de huidige en toekomstige waterhuishoudkundige situatie van het plangebied beoordeeld.

Europees beleid

De Europese Kaderrichtlijn Water (2000/60/EG) is op 22 december 2000 in werking getreden en is bedoeld om in alle Europese wateren de waterkwaliteit chemisch en ecologisch verder te verbeteren. De Kaderrichtlijn Water omvat regelgeving ter bescherming van het binnenlandse oppervlaktewater, overgangswateren (waaronder estuaria worden verstaan), kustwateren en grondwater. Streefdatum voor het bereiken van gewenste waterkwaliteit is 2015. Eventueel kan er, mits goed onderbouwd, uitstel (derogatie) verleend worden tot uiteindelijk 2027. Voor het uitwerken van de doelstellingen worden er op (deel)stroomgebied plannen opgesteld. In deze (deel) stroomgebied beheersplannen staan de ambities en maatregelen beschreven voor de verschillende (deel)stroomgebieden. Met name de ecologische ambities worden op het niveau van de deelstroomgebieden bepaald.

Rijksbeleid

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 vastgesteld. Dit Nationaal Waterplan geeft de hoofdlijnen, principes en richting van het nationale waterbeleid in de planperiode 2016-2021, met een vooruitblik richting 2050. Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met deze handelwijze is Nederland koploper en toonaangevend voorbeeld in de wereld. Met dit Nationaal Waterplan zet het kabinet een volgende ambitieuze stap in het robuust en toekomstgericht inrichten van ons watersysteem, gericht op een goede bescherming tegen overstromingen, het voorkomen van wateroverlast en droogte en het bereiken van een goede waterkwaliteit en een gezond ecosysteem als basis voor welzijn en welvaart.

Provinciaal beleid

De provincie werkt nauw samen met Waterschappen om haar ambities te realiseren. Hiervoor hebben de waterschappen eigen regionale waterbeheerplannen opgesteld. De Provinciale Staten hebben de wettelijke bevoegdheid tot het instellen en opheffen van waterschappen, tot regeling van hun gebied, taken, inrichting, samenstelling van hun bestuur en tot de verder reglementering van waterschappen. De manier waarop de waterschappen hun taak uitoefenen is onderhevig aan provinciaal toezicht doordat het waterbeheerplan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behoeft. Dus de provincie stelt de regels en de waterschappen doen verder de uitvoering van het waterbeheer.

Waterschap Drents Overijsselse Delta

Het Waterbeheerplan 2016-2021 van het Waterschap Drents Overijsselse Delta is door het Algemeen Bestuur op 30 september 2015 vastgesteld. Het Waterbeheerplan (WBP) geeft de koers aan die het waterschap gaat varen in de primaire taakgebieden.

- Bescherming tegen overstromingen en werken aan veiligheid: Veilig water.
- Zorgen voor de juiste hoeveelheid water en passende waterpeilen: Voldoende water.
- Zorgen voor een goede waterkwaliteit die nodig is voor mens, plant en dier: Schoon water.
- Verwerken van afvalwater en het benutten van energie en grondstoffen daaruit: Afvalwater.

Water in het bebouwde gebied is onlosmakelijk verbonden met de openbare ruimte, een verantwoordelijkheid van de gemeente. Daarnaast is de gemeente verantwoordelijk voor het verwerken van het overtollige hemelwater en grondwater en de inzameling van het afvalwater (veelal via de riolering). Bij hevige buien kan het voorkomen dat vanuit de riolering (ongezuiverde) lozingen plaatsvinden op het oppervlaktewater. Het waterschap spant zich maximaal in om bij ruimtelijke ontwikkelingen te zorgen voor een goede inpassing van het water, zodat geen wateroverlast ontstaat in kwantitatieve zin en in kwalitatieve zin.

Bij het maken van nieuwe ruimtelijke plannen worden de waterbelangen meegenomen, middels de watertoets. De watertoets omvat het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen.

Watertoets

In het moderne waterbeheer (waterbeheer 21e eeuw) wordt gestreefd naar duurzame, veerkrachtige watersystemen met minimale risico's op wateroverlast of watertekorten. Belangrijk instrument hierbij is de watertoets, die sinds 1 november 2003 in ruimtelijke plannen is verankerd. Het doel van de watertoets is te garanderen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op een evenwichtige wijze in het plan worden afgewogen. Deze waterhuishoudkundige doelstellingen betreffen zowel de waterkwantiteit (veiligheid, wateroverlast, tegengaan verdroging) als de waterkwaliteit (riolering, omgang met hemelwater, lozingen op oppervlaktewater).

Resultaten watertoets

De watertoets procedure is in mei 2018 goed doorlopen. Uitkomst was dat de normale procedure gevolgd diende te worden. Per e-mail heeft het waterschap vervolgens aangegeven (na bestudering van het plan en een afweging) dat het plan, mits de standaard waterparagraaf wordt toegepast, in aanmerking komt voor de korte procedure. Deze standaard waterparagraaf is verwerkt in de volgende paragraaf.

Gevolgen plan voor de waterhuishouding (waterparagraaf)

Waterhuishouding

Het plan loopt geen verhoogd risico op wateroverlast als gevolg van overstromingen. Het plan heeft geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie. In het verleden is er in of rondom het plangebied geen wateroverlast of grondwateroverlast geconstateerd. Onder de zonnepanelen wordt geen gesloten verharding aangelegd, waardoor het regenwater vrij kan infiltreren. De toename van het verharde oppervlak is minder dan 1500 m².

Voorkeursbeleid hemelwaterafvoer

In het plan wordt gestreefd het voorkeursbeleid van het waterschap op te volgen. Infiltratie van hemelwater in de bodem is het uitgangspunt. Als infiltratie in de bodem niet mogelijk is, is lozing op het oppervlaktewater via een bodempassage gewenst. Speciale aandacht wordt besteed aan duurzaam bouwen en een duurzaam gebruik van de openbare ruimte om een goede kwaliteit van het afgekoppelde hemelwater te garanderen. De panelen en de constructie wordt uitgevoerd met niet-uitloogbare materialen. Er komt geen afvalwater vrij. Het plan heeft dan ook geen schadelijke gevolgen voor de waterkwaliteit en ecologie.

Oppervlaktewater

Er wordt rekening gehouden met de wijze van onderhoud (varend of vanaf de kant) en de daarbij geldende voorwaarden. Voor werkzaamheden binnen de aangegeven zones van het waterschap is een vergunning op grond van de Waterwet noodzakelijk. Langs het plangebied ligt een primaire watergang. Langs primaire watergangen geldt een beschermingszone van 5 meter gerekend vanuit de insteek van de watergang. De beschermingszone wordt gerespecteerd.

Aanleghoogte van de bebouwing

Voor de aanleghoogte van de gebouwen (onderkant vloer begane grond) wordt een ontwateringsdiepte geadviseerd van minimaal 80 centimeter ten opzichte van de Gemiddelde Hoogste Grondwaterstand (GHG). Bij een afwijkende maatvoering is de kans op structurele grondwateroverlast groot. Bij het bouwen zonder kruipruimte kan worden volstaan met een geringere ontwateringsdiepte. Om wateroverlast en schade in woningen en bedrijven te voorkomen wordt geadviseerd om een drempelhoogte van 30 centimeter boven het straatpeil te hanteren. Ook voor lager, beneden het maaiveld, gelegen ruimtes (kelders, parkeergarages) moet aandacht worden besteed aan het voorkomen van wateroverlast.

Wetgeving lozen in oppervlaktewater

In het plan vindt een lozing plaats van water in oppervlaktewater. Hemelwater van schone oppervlakken (zoals daken en tuinen) mag rechtstreeks geloosd worden. Hemelwater dat van een parkeerterrein afstroomt (of anderszins) vervuild raakt, dient via een bodempassage af te wateren. Er wordt geen grondwater onttrokken tijdens de aanleg wat wordt geloosd in oppervlaktewater.

4.7 Conclusie

Met de voorgenomen ontwikkeling worden de aanwezige waarden niet aangetast. De ontwikkeling van het zonnepark is dan ook uitvoerbaar ten aanzien van de bestaande waarden in het plangebied.

5

MILIEUASPECTEN

5.1 Inleiding

Nieuwe initiatieven hebben te maken met milieuaspecten. Een aantal van deze milieuaspecten zijn ruimtelijk relevant. In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens ingegaan op:

- Bodem
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Externe veiligheid
- Bedrijven en milieuzonering
- Verkeer en parkeren
- Vormvrije m.e.r.-beoordeling
- Leidingen
- Lichtreflectie
- Elektromagnetische straling

5.2 Bodem

Sinds 1 januari 2008 is in het Besluit Bodemkwaliteit (Bbk) vastgelegd hoe we in Nederland omgaan met het hergebruik van schone en licht verontreinigde grond en de bescherming van de bodem. Bij de verlening van een omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op de website www.bodemloket.nl is nagegaan of er eventuele bodemverontreinigingen in het plangebied bekend zijn. Dat is niet het geval. Gezien het grondgebruik is ook de verwachting dat de grond geschikt is voor het gebruik als zonnepark. Daarnaast zijn er in of in de nabije omgeving van het plangebied geen (historische) bodembedreigende activiteiten bekend. Het plangebied valt ook buiten de verontreinigings-en saneringscontouren, waardoor zorgmaatregelen niet getroffen dienen te worden.

Gelet op voorgaande bevindingen wordt gesteld dat het aspect bodemkwaliteit geen probleem zal opleveren voor de ontwikkeling van een zonnepark. Met betrekking tot het aspect bodem wordt de voorgenomen ontwikkeling uitvoerbaar geacht.

5.3 Geluid

Voor de beoordeling van het onderdeel geluid moet in algemene zin aan de volgende punten worden voldaan:

- de normen uit de Wet geluidhinder worden in acht genomen;
- bedrijven in de omgeving worden niet in hun bedrijfsvoering belemmerd;
- op en rond het plangebied blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

Wet geluidhinder

Per 1 januari 2007 is de gewijzigde Wet geluidhinder (Wgh) in werking getreden. Hierin staat dat inzichtelijk moet worden gemaakt welke geluidsbronnen in het gebied aanwezig zijn en wat de geluidsbelasting is voor woningen en andere geluidsgevoelige bestemmingen zoals onderwijsgebouwen, ziekenhuizen en verpleeghuizen. Op basis van de Wet geluidhinder (Wgh) zijn er drie geluidsbronnen waarmee bij nieuwe ruimtelijke plannen rekening gehouden dient te worden: wegverkeer-, railverkeer- en industrielawaai. Artikel 76 Wgh verplicht er toe om bij ruimtelijke ontwikkelingen die betrekking hebben op gronden binnen een geluidzone terzake van de geluidsbelasting van de gevel van geprojecteerde geluidsgevoelige bestemmingen de grenswaarden uit de Wgh in acht te nemen.

Op deze locatie wordt geen geluidsgevoelige bestemming toegevoegd. Het zonnepark hoeft dan ook niet beschermd te worden tegen geluidsoverlast. Ook is er geen sprake van industrielawaai vanuit het nieuw te realiseren zonnepark. In het plangebied worden zonnepanelen geplaatst. Deze zonnepanelen produceren geen geluid. Daarnaast worden er ook geen installaties opgenomen die een wezenlijke geluidsemisatie veroorzaken waardoor nader onderzoek noodzakelijk is. De transformatoren worden niet direct aan de rand van het zonnepark gesitueerd. Deze ligt hiermee op ruime afstand van de dichtstbijzijnde geluidsgevoelige bestemmingen. Daarnaast is er, vanwege de hellende positie van de panelen, geen wezenlijke reflectie van omgevingsgeluid. Door de hellende positie kaatst geluid omhoog. Een akoestisch onderzoek is dan ook niet noodzakelijk.

Bedrijven in de omgeving

Binnen het plangebied wordt geen nieuwe geluidgevoelige bestemming gerealiseerd. Bestaande bedrijven worden niet extra belemmerd.

Woon- en leefklimaat

Er worden een inkoopstation, transformatorstations en omvormers geplaatst binnen het plangebied. Het inkoopstation heeft een bronvermogen van maximaal 25 MVA. De transformatorstations hebben een bronvermogen van maximaal 2,5 MVA. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven'. Bij een bronvermogen van 10 MVA – 100 MVA geldt een richtafstand voor geluid van 50 meter tot geluidsgevoelige functies. Bij een bronvermogen tot 10 MVA geldt een richtafstand voor het aspect geluid van 30 meter tot geluidsgevoelige functies. Het inkoopstation en de transformatorstations worden op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande burgerwoningen gesitueerd. Ook de omvormers worden op een afstand van minimaal 30 meter gesitueerd. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

5.4 Luchtkwaliteit

Het wettelijk kader met betrekking tot de luchtkwaliteit is sinds 2007 vastgelegd in hoofdstuk 5 van de Wet milieubeheer (Wm) en in de algemene maatregel van bestuur: 'Niet in betekende mate bijdragen' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM). In titel 5.2 van de Wm is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geregeld. In dit programma staat onder andere beschreven wanneer en hoe overschrijding van luchtkwaliteitsnormen moet worden aangepakt. In het programma wordt rekening gehouden met nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen die binnen het programma passen hoeven niet te worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen.

Voor ontwikkelingen die niet in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging, hoeft geen onderzoek te worden gedaan naar de luchtkwaliteit.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Op grond van de NIBM-tool is een ontwikkeling 'in betekende mate' bij een toename van het aantal verkeersbewegingen met ruim 800 per dag (met 5% aandeel vrachtverkeer). De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een zonnepark. De verkeersbewegingen die de ontwikkeling van een zonnepark met zich mee brengt, zijn alleen tijdens de aanlegfase merkbaar. In deze fase zal er tijdelijk sprake zijn van een grotere toename van verkeersbewegingen. Nadat de bouw van het park is afgerond daalt het aantal verkeersbewegingen weer naar de oude situatie.

Zelfs tijdens de bouwperiode zal het aantal verkeersbewegingen ruimschoots onder de 800 per dag blijven. Daardoor leidt de ontwikkeling niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit én kan de ontwikkeling niet als 'niet in betekende mate' worden gezien.

Gelet op het voorgaande wordt gesteld dat nader onderzoek naar het aspect luchtkwaliteit niet noodzakelijk is.

5.5 Externe veiligheid

5.5.1 Algemeen

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van risico's bij onder meer productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Dergelijke activiteiten leggen beperkingen op aan de omgeving. Door maatregelen kunnen de afstanden worden verkleind. Er wordt onderscheid gemaakt tussen plaatsgebonden risico en groepsrisico. Het groepsrisico heeft een oriënterende waarde, voor het plaatsgebonden risico geldt een grenswaarde voor kwetsbare objecten en een richtwaarde voor beperkt kwetsbare objecten. De grenswaarde mag niet worden overschreden.

Voor de oriënterende waarde en richtwaarde geldt dat afwijken alleen met een dergelijke motivering is toegestaan. Het aspect externe veiligheid betreft het risico op een ongeval waarbij een gevaarlijke stof aanwezig is. Deze gevaarlijke stoffen kennen twee verschillende bronnen. Dit zijn de stationaire (chemische fabriek, lpg-tankstation) en de mobiele (tankwagen, gasleidingen) bronnen.

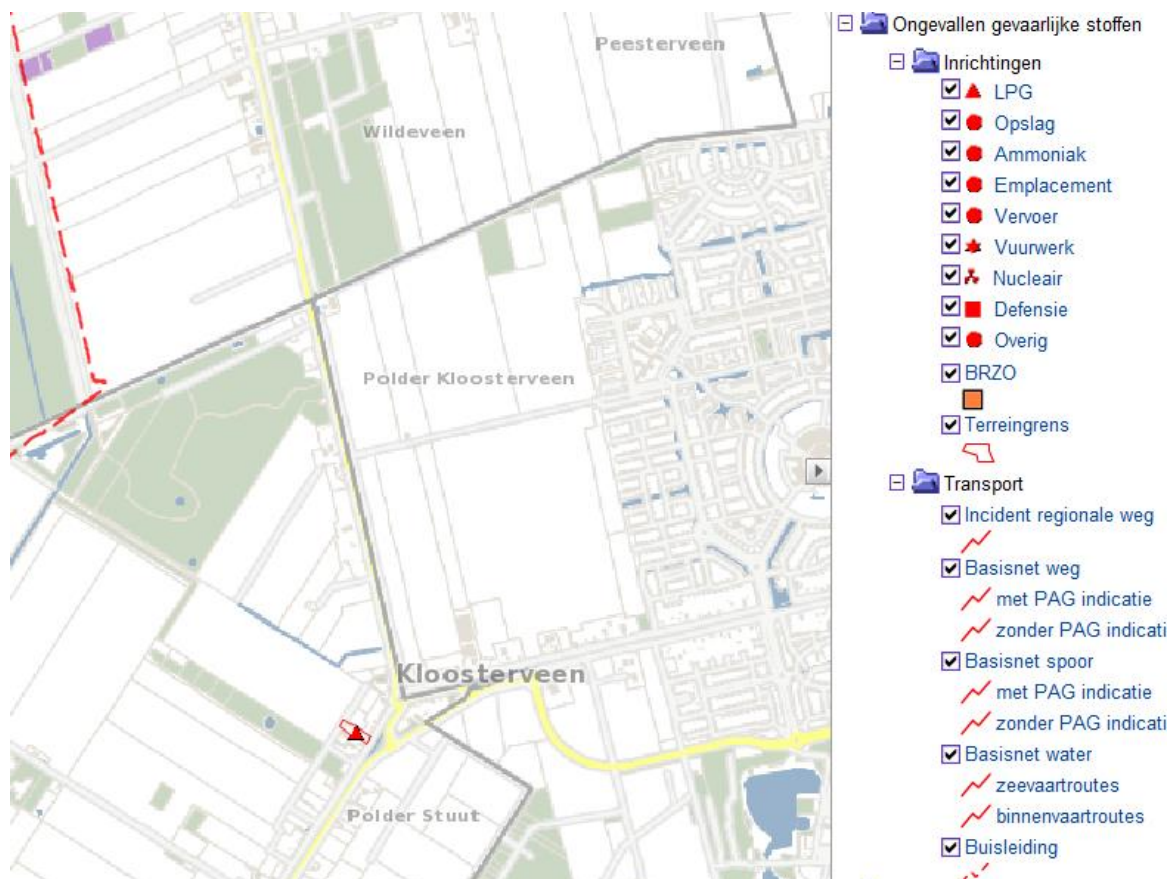
Er wordt getoetst aan de volgende wet- en regelgeving:

- Voor inrichtingen (bedrijven) wordt getoetst aan het besluit Externe veiligheid inrichtingen (BEVI) en de bijbehorende regeling.

- Voor transportroutes over weg, water en spoor wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid transportroutes (BEVT).
- Voor buisleidingen wordt getoetst aan het Besluit externe veiligheid buisleidingen (BEVB).

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Om in beeld te brengen of er in het plangebied of in de nabijheid daarvan risicobronnen aanwezig zijn, is de provinciale risicokaart geraadpleegd. Hieruit blijkt dat er ten zuiden van het plangebied een LPG-opslag ligt. De bijbehorende risicocontour blijft op ruime afstand van het plangebied, waardoor deze geen gevolgen heeft voor de ontwikkeling van een zonnepark.

Figuur 14: Uitsnede risicokaart Nederland

Een zonnepark is geen gevoelig object of inrichting dat formeel een veiligheidscontour kent. Wel betreft een zonnepark een inrichting dat energie in de vorm van elektriciteit opwekt en op het elektriciteitsnet levert. Om de veiligheid te waarborgen komt er een (transparant) hek rondom het zonnepark. Dit hekwerk is 2 meter hoog en staat op ruime afstand van de zonnepanelen waardoor personen niet bij de zonnepanelen kunnen. Daarnaast wordt het zonnepark niet openbaar toegankelijk, het park kan enkel middels een afgesloten poort worden betreden ten behoeve van regulier beheer en onderhoud. Daarnaast wordt het park geaard en worden elektriciteitskabels ondergronds (diepte 40 cm) aangelegd. De ontwikkeling is uitvoerbaar op het gebied van externe veiligheid.

5.6 Bedrijven en milieuzonering

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

- het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
- het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt in eerste instantie doorgaans de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 gehanteerd, waarin richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar zijn opgenomen.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

Er worden een inkoopstation, transformatorstations en omvormers geplaatst binnen het plangebied. Het inkoopstation heeft een bronvermogen van maximaal 25 MVA. De transformatorstations hebben een bronvermogen van maximaal 2,5 MVA. In de VNG-uitgave 'Bedrijven en milieuzonering' valt dit onder de activiteit 'elektriciteitsdistributiebedrijven'. Bij een bronvermogen van 10 MVA – 100 MVA geldt een richtafstand voor geluid van 50 meter tot geluidsgevoelige functies. Bij een bronvermogen tot 10 MVA geldt een richtafstand voor het aspect geluid van 30 meter tot geluidsgevoelige functies. De inkoopstations en transformatorstations worden op aanmerkelijk grotere afstand van de bestaande burgerwoningen gesitueerd. Ook de omvormers worden op een afstand van minimaal 30 meter gesitueerd. Met betrekking tot geluid blijft dan ook een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig.

5.7 Verkeer en parkeren

In de voorgenomen ontwikkeling worden de agrarische gronden, tijdelijk, in gebruik genomen als zonnepark. Een dergelijke ontwikkeling heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden via de ontsluiting, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer.

Relatie met de voorgenomen ontwikkeling

De realisatie van een zonnepark heeft geen grote gevolgen voor het verkeer en parkeren. Het zonnepark moet voornamelijk in de aanlegfase en in de ontmantelingsfase bereikt worden, en daarnaast alleen op heel beperkte schaal ten behoeve van het beheer. Het zonnepark wordt niet openbaar toegankelijk. Het zonnepark kan op een veilige manier (zonder overlast voor omwonenden) worden ontsloten, via de N373 Norgervaart. Binnen het plangebied, buiten het zicht, wordt ruimte gecreëerd voor het parkeren van enkele voertuigen (ten behoeve van het beheer).

5.8 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Op 1 april 2011 is het gewijzigde Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Een belangrijke wijziging betreft het indicatief maken van de drempelwaarden in onderdeel D (betreft de m.e.r.-beoordeling) van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage. Concreet betekent dit dat het bevoegd gezag zich er nog steeds van moet vergewissen of activiteiten geen aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben ook wel genoemd de 'vergewisplicht'. Het komt er op neer dat voor elk besluit of plan dat betrekking heeft op activiteiten die voorkomen op de D-lijst, deze geeft aan of er voor activiteiten en projecten beoordeeld moet worden of er een MER gemaakt moet worden. Voor projecten of activiteiten die beneden de drempelwaarden vallen moet een toets worden uitgevoerd of belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen worden uitgesloten. Voor deze toets wordt de term vormvrije m.e.r.-beoordeling gehanteerd. Deze vormvrije m.e.r.-beoordeling kan tot twee conclusies leiden:

- belangrijke nadelige milieugevolgen zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor m.e.r.

De toetsing in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient te geschieden aan de hand van de selectiecriteria in bijlage III van de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling. In deze bijlage staan drie hoofdcriteria centraal:

- de kenmerken van het project;
- de plaats van het project;
- de kenmerken van de potentiële effecten.

Ten behoeve van deze ruimtelijke procedure is een vormvrije M.E.R. beoordelingsnotitie opgesteld, welke separaat is bijgevoegd.

Conclusies vormvrije M.E.R. beoordelingsnotitie

Tijdens de aanlegfase zal er kortdurend overlast en hinder kunnen worden ervaren, zonder dat dit resulteert in langetermijn effecten dan wel schade. Het zonnepark wordt overigens aangelegd met respect voor de bodem en door de open cultuur is ook hier geen schade te verwachten. De constructie wordt zodanig aangelegd dat er geen schade ontstaat en het systeem makkelijk demontabel is.

De locatie is onderzocht op het gebied van aanwezige ecologische en archeologische waarden. Hieruit blijkt dat het gebied geen hoge archeologische verwachtingswaarde kent, en geschikt is voor planontwikkeling. De locatie is niet gelegen in een Natura 2000-gebied, Natuur Netwerk Nederland-zonering of in andere natuurgebieden.

Het realiseren van een zonnepark op de planlocatie is goed onderzocht in het kader van de onderzoeken welke deel uit maken van de voorliggende ruimtelijke onderbouwing. Resumerend zullen er zowel tijdens de aanlegfase, als tijdens de gebruiksfase, als tijdens de ontmantelingsfase, geen significante negatieve effecten bestaan voor het milieu.

5.9 Leidingen

Ten behoeve van het plan dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van ondergrondse kabels en planologisch relevante leidingen. Daartoe wordt na de

vergunningverlening een KLIC-melding gedaan. Hieruit moet blijken of en zo ja welke kabels er in het plangebied liggen.

5.10 Lichtreflectie

Het zonnepark wordt omsloten door een bospercelen en landschappelijke groenelementen. Hierdoor is van lichtreflectie geen sprake. De overige randen van het zonnepark worden versterkt met landschappelijke elementen. De huidige kwalitatieve zonnepanelen zijn daarnaast voorzien van een anti reflectie coating of folie. Dit zal hinderlijke reflectie voorkomen tijdens normale weersituaties. Als er waterdruppels (parels) op de panelen aanwezig zijn, en de zon gaat op dat moment schijnen, is de ervaring dat er dan nog een risico is van schittering door de waterdruppels. Vaak zal dit verschijnsel van zon en regen tegelijk niet voorkomen.

5.11 Electromagnetische straling

Zowel bij de omvormers als de transformatoren zullen extreem laagfrequente elektromagnetische velden (ELF) vrijkomen. Ten aanzien van elektromagnetische straling bij hoogspanningsmasten hanteert de overheid een voorzorgsprincipe waarbij een grens wordt aangehouden van 0,4 micro Tesla (μT). De GGD-en adviseren om ook bij ander bronnen van ELF-EM velden, zoals onderstations en transformatorhuisjes, dit voorzorgsprincipe te hanteren.

Vandaar het advies om dit voorzorgsprincipe ook te hanteren bij de ontwikkeling van een zonnepark door de afstand van een zonnepark tot woningen en gevoelige bestemmingen zodanig te laten zijn dat de magnetische veldsterkte bij de gevoelige bestemmingen niet boven de advieswaarde van 0,4 μT komt. Gezien de relatief grote afstand van zowel omvormers als de transformatoren tot de dichtstbijzijnde burgerwoningen gebeurd dat hier niet.

5.12 Conclusie

In dit hoofdstuk zijn alle relevante milieuaspecten beschreven. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling geen milieubelemmeringen met zich meebrengt.

6

UITVOERBAARHEID

6.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft de uitvoerbaarheid van het te ontwikkelen plan. De ruimtelijke uitvoerbaarheid, de maatschappelijke uitvoerbaarheid en de economische uitvoerbaarheid wordt beschreven.

6.2 Ruimtelijke uitvoerbaarheid

In voorgaande hoofdstukken is beschreven hoe het voorgenomen project past binnen het van toepassing zijnde overheidsbeleid. Geconstateerd is dat er geen omgeving- en milieukundige belemmeringen zijn. Ruimtelijk is de voorgenomen ontwikkeling daarmee uitvoerbaar.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Omgevingsproces

De initiatiefnemers van het plan hebben omwonenden en andere belanghebbenden zorgvuldig geïnformeerd over het plan. Ook is, waar mogelijk, rekening gehouden met de wensen van omwonenden en andere belanghebbenden. Een verslag van het omgevingsproces is in een separate bijlage bijgevoegd. Hierin is onder andere opgenomen hoe het omgevingsproces was vormgegeven, welke reacties er zijn gegeven en deze reacties zijn van antwoorden voorzien. Ook is aangegeven op welke punten het inrichtingsplan is aangepast. Een samenvatting van het omgevingsproces is weergegeven in paragraaf 2.3.9.

Vooroverleg

Er wordt vooroverleg, als bedoeld in artikel 3.1.1. Bro, gevoerd met de provincie Drenthe en Waterschap Drents Overijsselse Delta.

Zienswijzen

De ontwerp omgevingsvergunning wordt voor de duur van zes weken voor zienswijzen ter inzage gelegd. Na deze termijn wordt het resultaat van de terinzagelegging in deze ruimtelijke onderbouwing weergegeven.

6.4 Economische uitvoerbaarheid

LC Energy heeft met de grondeigenaar een grondovereenkomst afgesloten betreffende de uitvoering van het project. Tevens is de netaansluiting in opdracht gegeven, en beschikt LC Energy over voldoende financieringsmogelijkheden. Wanneer de omgevingsvergunning is ontvangen, wordt SDE+ subsidie aangevraagd.

De gemeente sluit met LC Energy een anterieure overeenkomst, waarin het kostenverhaal (inclusief planschade en leges) is geregeld. Hierdoor is het kostenverhaal voor de gemeente volledig verzekerd. De vaststelling van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

6.5 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat het voorgenomen plan ruimtelijk, maatschappelijk, en economisch uitvoerbaarheid is. De voorgenomen ontwikkeling kan dus worden gerealiseerd.